

vmbo/mavo
2025-2026

Qompas
vind je talent

mentor handleiding

Voorwoord

Een stevige verankering van LOB in de school wordt steeds belangrijker. Qompas biedt complete en gestructureerde online LOB-methodes, met een doorlopende leerlijn, waarmee je LOB op jouw school stevig op de kaart zet. [Qompas Academy](#) ondersteunt je hierbij ook.

Omdat goede loopbaanbegeleiding zich richt op het individu, kunnen leerlingen de methodes van Qompas grotendeels zelfstandig doorlopen via een overzichtelijk, adaptief en persoonlijk stappenplan. Hierin staan de ervaringen van de leerling en de ontwikkeling centraal. Daarnaast biedt Qompas uitgebreide informatie over vakken, profielen, opleidingen en beroepen.

Op deze manier maakt Qompas jongeren bewust van hun talenten en vaardigheden en worden leerlingen begeleid bij het maken van weloverwogen keuzes. Leerlingen bouwen automatisch een loopbaandossier op en er is ruimte om eigen ervaringen en plusactiviteiten toe te voegen. Zo wordt het dossier een persoonlijk cv dat de ontwikkelingen van de leerling duidelijk in beeld brengt. Uiteraard voldoen zowel het loopbaandossier als het plusdocument aan alle wettelijke eisen.

Ook kunnen leerlingen in hun online loopbaandossier allerlei documenten, foto's en bewijsstukken met betrekking tot LOB opnemen. Zo hebben zij alles overzichtelijk bij elkaar. Bovendien kun je alle eigen LOB-activiteiten van de school een plaats geven in Qompas. Je hebt namelijk de mogelijkheid om eigen onderdelen aan het stappenplan toe te voegen. Met het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) kan de decaan de methodes aanpassen aan de specifieke wensen van jouw school, en kun je de voortgang van de leerlingen volgen. Het loopbaandossier kan gebruikt worden als basis voor de loopbaangesprekken.

Hoewel de methodes voornamelijk online zijn, biedt Qompas ook interactieve uitdagingen en leerzame spellen die je klassikaal en zonder computer kunt uitvoeren. Deze handleiding helpt je bij het gebruik van de methodes. Daarnaast staan we uiteraard ook persoonlijk voor je klaar bij vragen of opmerkingen. Bel daarvoor onze helpdesk via 071-581 55 90 of mail naar helpdesk@qompas.nl.

Met vriendelijke groet,
Het team van Qompas

Inhoudsopgave

Werken met Qompas

Jouw account in Qompas	4
Voortgang volgen	5
Het loopbaandossier	11
Tests in Qompas	12
Loopbaangesprek	14
Plusdocument	19
Communicatie in Qompas	20
De rol van ouders/verzorgers	21
Veelgestelde vragen door leerlingen	22
Loopbaancompetenties in Qompas	25

Lessen met Qompas

Leerjaar 1	28
Leerjaar 2	33
Leerjaar 3	37
Leerjaar 4	41

Over Qompas

Qompas voor de Klas	45
Qompas Compleet	49
Qompas Academy	50
Keuzegids	51
Partners van Qompas	55

Jouw account in Qompas

Iedereen die werkt met Qompas heeft een account en een EntryCard-code nodig. Deze code zorgt voor de koppeling met het [leerlingvolgsysteem](#) van jouw school. Jouw collega-decaan nodigt je uit via Qompas, zo krijgt je jouw EntryCard-code. Heb je al een account? Dan kun je dat natuurlijk blijven gebruiken. Heb je geen toegang meer tot dit account, dan kun je kijken op de pagina van [veelgestelde vragen](#) of contact opnemen met helpdesk@qompas.nl.

Een account maken

- 1 Jouw collega-decaan stuurt je een uitnodiging om een account aan te maken. Heb je nog geen uitnodiging ontvangen? Vraag jouw collega dit te doen. Je hebt deze uitnodiging nodig om op een juiste manier toegang te krijgen tot het leerlingvolgsysteem van jouw school.
- 2 Klik in de uitnodigingsmail op 'Ik heb nog geen account'.
- 3 Volg de stappen in het menu. De EntryCard-code wordt automatisch aan jouw account gekoppeld.

Mogelijkheden van jouw account

Met jouw account heb je toegang tot het [Qompas leerlingvolgsysteem](#). Deze website gebruik je om de voortgang van de leerlingen te bekijken.

Je hebt ook toegang tot de leerlingmethode via [Qompas Talent](#). Deze website gebruik je om opdrachten inhoudelijk te bekijken. Via het leerlingvolgsysteem heb je toegang tot deze website.

Als jouw school [Qompas voor de klas](#) afneemt, heb je daarnaast toegang tot alle klassikale lessen in deze module.

Gegevens wijzigen

Op [Qompas Accountbeheer](#) kun je jouw persoonlijke gegevens wijzigen. Deze gegevens kunnen alleen door jezelf gewijzigd worden.

Voortgang volgen

Op **Qompas leerlingvolgsysteem** kan je zowel de voortgang van complete klassen zien, als individuele leerlingen bekijken.

Voortgang van klassen volgen

Om de voortgang van complete klassen te zien ga je naar '**Leerlingen en klassen**' en klik je op '**Klassen**'. In dit overzicht zie je welke klassen aan je zijn gekoppeld door de decaan. Hieronder een beschrijving van dit overzicht:

The screenshot shows the 'Klassen' (Classes) overview in the Qompas system. At the top, there's a search bar and a 'Klas aanmaken' (Create class) button. Below are filters for 'niveau' (level), 'leerjaar' (year), and 'schooljaar' (school year). The main table lists classes with columns: 'klasnaam' (class name), 'coaches', 'aantal leerlingen' (number of students), 'klascode' (class code), and 'acties' (actions). The table shows four classes: 'Extra klas', 'H1', 'H2', and 'H3'. The 'H3' class is highlighted with a red callout pointing to its 'Bekijk klas' button.

klasnaam	coaches	aantal leerlingen	klascode	acties
Extra klas vmbo TL1 - 2024/2025	Test mentor	1 van de 1	H2GF-BJB6	[edit] [trash] Bekijk klas
H1 havo 1 - 2024/2025	Test decaan	0 van de 5	6XBU-S9DM	[edit] [trash]
H2 havo 2 - 2025/2026	Test decaan	0 van de 2	YF2C-425F	[edit] [trash]
H3 havo 3 - 2025/2026	Test decaan	5 van de 15	VGU2-PDG8	[edit] [trash] Bekijk klas

Het aantal leerlingen in een klas en het aantal leerlingen dat zich met behulp van de klascode, aan jouw klas is gekoppeld. Zo kun je controleren of alle leerlingen in de juiste klas zitten.

Klik op '**Bekijk klas**' om de voortgang van de klas en individuele leerlingen te bekijken.

De klascode waarmee leerlingen zich kunnen aanmelden voor de klas.

Klik op **'Bekijk klas'**. Vervolgens krijg je de keuze uit verschillende tabbladen. Deze zijn als volgt:

Leerlingenoverzicht

Hier vind je alle leerlingen die zich hebben aangemeld voor de klas. Door op het potloodje te klikken kun je de naam, het leerlingnummer, e-mailadres of wachtwoord wijzigen. Door op te klikken kun je de gegevens van de leerling bekijken.

Opdrachtenoverzicht Leerlingenoverzicht Profielkeuzeoverzicht Studiekeuzeoverzicht			
Hier vind je een overzicht van alle leerlingen die zich hebben aangemeld. Je kunt zien in welke klas de leerling zit, welke methode wordt gebruikt en welk stappenplan voor de leerling is klaargezet.			
0 leerlingen uit de klas verwijderen			
zoeken			
☐	naam	laatst ingelogd	acties
☐	Leerling 1 1234		> ✎ 🗑
☐	Leerling 2 4567		> ✎ 🗑
☐	Leerling 3 567		> ✎ 🗑
☐	Leerling 4 789		> ✎ 🗑

Opdrachtenoverzicht

Hier zie je in één overzicht welke leerling welke opdrachten gemaakt heeft.

Opdrachtenoverzicht Leerlingenoverzicht Profielkeuzeoverzicht Studiekeuzeoverzicht					
Hieronder tref je een overzicht aan waarin je kunt zien of een opdracht 'afgerond', 'nog niet mee begonnen' of 'mee bezig' is. Horizontaal worden de leerlingen uit de klas weergegeven.					
Download opdrachtenoverzicht					
	Leerling 1	Leerling 2	Leerling 3	Leerling 4	Leerling 5
Profielkeuze (...)					
Stap 1: Starten met je pro...					
* De profielkeuze!	✓	✓	✓	✓	✗
* Goede reden, slechte r...	✓	✗	✓	✗	✗
Stap 2: Profielkeuze- en v...					
Profielkeuzetest	✗	✗	✗	✗	✗
Vakkentest	✗	✗	✗	✗	✗
Stap 3: Over mij					
* Wie ben ik?	✗	✗	✓	✗	✗
* Zo ben ik (niet)!	✗	✗	✓	✗	✗

Het * geeft aan dat deze opdracht verplicht is.

De leerling heeft deze opdracht afgerond.

De leerling is met deze opdracht nog niet gestart.

De leerling heeft enige voortgang gemaakt in deze opdracht.

Je kan het opdrachtenoverzicht ook downloaden via de roze knop ‘**Download opdrachtenoverzicht**’.

Profielkeuze overzicht

Hier zie je, indien van toepassing, de gemaakte profielkeuzes van jouw klas.

Profielkeuzeformulier

Naam profielkeuzeformulier
Zorg en Welzijn

Wijzigingen opslaan

Vakkenoverzicht
Sleep onderstaande onderdelen naar het formulier

Gemeenschappelijk deel

Nederlands

×

Engels

×

Maatschappijleer 1

×

Kunstvakken 1

×

Lichamelijke opvoeding

×

Profieldeel

Biologie

×

Kies één sectorkeuzevak

✎

×

Wiskunde

×

Aardrijkskunde

×

Geschiedenis

×

Maatschappijleer 2

×

Modulen

▼

Keuzevakken

▼

Taal en cultuur

▼

Exacte vakken

▼

Maatschappelijke vakken

▼

Culturele vakken

▼

Overige vakken

▼

Extra regels

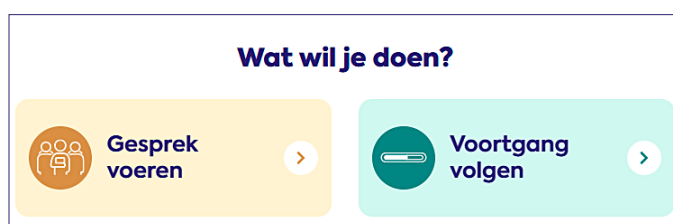
▼

Voortgang van leerlingen volgen

Om de voortgang van leerlingen te volgen klik je in het menu op **'Leerlingen en klassen'** en vervolgens op **'Leerlingen'**. Hier zie je alle leerlingen die via hun klas aan jou als begeleider gekoppeld zijn. Door op te klikken kom je bij hun persoonlijke voortgangsoverzicht. Daar zie je onder andere de gemaakte profiel- of studiekeuze, in welke klas de leerling zit en met welk e-mailadres de leerling zich aanmeldt. Daarnaast vind je hier de onderstaande tabbladen: Samenvatting, Stappenplan, MySkills, Plusactiviteiten, Downloads en Opmerkingen.

Samenvatting

Door hier op **'Gesprek voeren'** te klikken, kun je vervolgens kiezen waarover je een gesprek wil voeren.

Zo krijg je snel te zien wat de leerling over dat onderwerp heeft opgeslagen:

Door op **'Voortgang volgen'** te klikken, kom je uit bij het stappenplan dat de leerling aan het maken is, en kun je zijn of haar antwoorden en voortgang zien. Daarnaast zie je op deze pagina hoever de leerling is met het stappenplan. Dit wordt vergeleken met alle andere leerlingen in de klas. Zo zie je of de leerling achterloopt.

Samenvatting

Stappenplan

Loopbaandossier

MySkills

Plusactiviteiten

Downloads

Opmerkingen

Hieronder kun je het stappenplan inzien waar de leerling op dit moment aan werkt. Elke stap en afzonderlijke opdracht kan hieronder bekeken worden. Stappenplannen waar een leerling (een jaar) eerder aan heeft gewerkt kun je vinden onder 'stappenplan archief'.

Huidig stappenplan

Stappenplan archief

Stappenplan: Vmbo Leerjaar 2

—

MEE BEZIG

Stap 1: Profielen en vakken

(0 van de 3 opdrachten verplicht)

AFGEROND

Opdracht 1: Verken de profielen!

NOG NIET GESTART

Opdracht 2: Keuzevakken

NOG NIET GESTART

Opdracht 3: Goede reden, slechte reden

+

MEE BEZIG

Stap 2: Beroepentest

(0 van de 3 opdrachten verplicht)

+

NOG NIET GESTART

Stap 3: Waar ik goed in ben

(0 van de 3 opdrachten verplicht)

+

MEE BEZIG

Stap 4: Kies je profiel

(0 van de 3 opdrachten verplicht)

Stappenplan

Hier zie je de stappen en opdrachten die de leerling doorloopt. Klik de stap en opdracht open om antwoorden van de leerling te zien. Stappenplannen waar een leerling eerder aan heeft gewerkt kun je vinden onder '**Stappenplan archief**'.

Loopbaandossier

Leerlingen bouwen binnen Qompas automatisch aan een [loopbaandossier](#) door de opdrachten en tests te maken. Hier zie je per onderwerp de resultaten. Door te klikken op '**Download het loopbaandossier**' kun je het loopbaandossier van de leerling bekijken en inzetten voor het voeren van een loopbaangesprek.

MySkills

Hier zie je hoe de leerlingen zichzelf beoordeeld hebben op de vaardigheden die de decaan heeft ingesteld. Ook zie je hier hoe je de de leerlingen kunt beoordelen en aantekeningen van de gesprekken kunt maken. De decaan moet MySkills activeren voordat het gebruikt kan worden.

Plusactiviteiten

Hieronder zie je welke plusactiviteiten vanuit school zijn toegevoegd en welke activiteiten een leerling zelf heeft opgenomen. Ook kun je hier een plusactiviteit toekennen aan een leerling door op '**Plusactiviteiten toevoegen**' te klikken.

Downloads

Hier vind je alle documenten van de leerling die gedownload kunnen worden. De leerling kan deze documenten zelf ook downloaden vanuit zijn of haar account.

Opmerkingen

Hier kun je opmerkingen over een leerling plaatsen voor jouw collega's. Deze opmerkingen kunnen alleen gelezen worden door de beheerder van de school of begeleiders van de leerling. Opmerkingen worden zichtbaar voor nieuwe begeleiders als deze leerling overgaat naar een andere vo- of mbo-school die Qompas gebruikt.

Veel gestelde vragen

Ik zie de juiste klassen/leerlingen niet in het klassenoverzicht. Wat gaat er fout?

Controleer allereerst of de filters bovenaan de lijst correct staan. Heb je bijvoorbeeld de juiste schooljaren aan staan? Als mentor zie je alleen de klas(sen) en leerlingen waar de decaan je aan heeft gekoppeld. Vraag na bij de decaan of je wel aan de juiste klas gekoppeld bent.

Een leerling geeft aan meer voortgang te hebben gemaakt dan ik zie in het leerlingvolgsysteem. Wat moet ik doen?

De voortgang die je ziet in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) is altijd actueel. Het is dan ook aan te raden om onze helpdesk (helpdesk@qompas.nl) te contacteren. Voortgang kan in ieder geval maar op één manier echt verdwijnen, en dat is als de leerling zelf aangeeft dat hij/zij helemaal opnieuw wil starten met het programma.

Een leerling heeft niet het volledige stappenplan van vorig schooljaar afgemaakt. Wat nu?

Leerlingen zien in hun programma alle stappenplannen waar ze ooit enige voortgang in hebben gemaakt. Het stappenplan van vorig jaar is dus ook nog zichtbaar en er is nog steeds in te werken. Dit is terug te vinden via het 'stappenplan archief' van de leerling. Je kan de leerling het werk van vorig jaar daardoor laten inhalen, dit is echter niet nodig om het stappenplan van dit jaar te maken.

Ik wil een leerling helemaal opnieuw laten beginnen met het programma. Hoe doe ik dat?

Dit kan uitsluitend via het account van de leerling zelf. De leerling kan op [Qompas Talent](#) klikken op 'Bewerk je gegevens' en daarna op 'Start opnieuw met het stappenplan'. Deze actie verwijdert alle voortgang in alle leerjaren van die specifieke lesmethode en is niet terug te draaien.

Het loopbaandossier

Als leerlingen werken in de opdrachten van Qompas ontstaat automatisch een loopbaandossier. Dit is een doorlopend online dossier, dat leerlingen opbouwen gedurende alle jaren dat zij met Qompas vmbo/mavo werken. Zij kunnen het gebruiken als leidraad voor een gesprek met decaan, mentor, ouder/verzorger en op het mbo. Het dossier is ook altijd te downloaden in pdf-formaat. De exacte inrichting van het loopbaandossier kan verschillen. Hier zie je welke onderdelen je tegen kunt komen:

Het voorblad

Op deze pagina staan gegevens van de leerling, zoals de naam, klas, mentor en het schooljaar. Hier is, mits van toepassing, ook zichtbaar welke tests wanneer zijn gemaakt en welke vakken- en/of studiekeuze er is gemaakt. Op het voorblad is ruimte voor aantekeningen en onderaan de pagina is ruimte voor een handtekening van de leerling zelf, de ouders en de LOB-begeleider van school.

Eigen opdrachten

De decaan heeft de mogelijkheid om antwoorden op zelfgemaakte opdrachten in het dossier te laten verschijnen. Deze kunnen onder bestaande kopjes of onder eigengemaakte kopjes worden geplaatst.

Geüploade documenten

Leerlingen kunnen naar eigen inzicht documenten in hun loopbaandossier uploaden. Deze verschijnen achteraan het loopbaandossier, samen met de in het stappenplan geüploade documenten. In de pdf-versie van het dossier zijn deze documenten aan te klikken om ze te openen.

Ervaringen

De ervaringen die leerlingen gedurende hun schoolcarrière opslaan, verschijnen uiteraard in het loopbaandossier. Welke ervaringen worden uitgelicht bepaalt de leerling zelf in de afsluitende stappen van elk jaar.

Naast al deze informatie bevat het loopbaandossier ook informatie over:

- De profielkeuze en de motivatie van de keuze;
- Beroepen, studies, interesses, hobby's en bijbaantjes van de leerling;
- Uitslagen van de persoonstypetest, beroepentest en competentietest;
- Feedback van de ouders op de tests en profiel- en studiekeuze;
- De studiekeuze en motivatie van deze keuze.

Tests in Qompas

Beroepentest (vmbo leerjaar 2 en 4)

Doel van de test

- Leerlingen laten kennismaken met interessante beroepsgroepen;
- Bestaande voorkeuren kritisch bekijken;
- Alternatieven zichtbaar maken.

Inhoud van de test

Leerlingen beoordelen eerst breed geformuleerde beroepshandelingen (zoals 'Mensen helpen', 'Verkopen', etc.). Vanuit deze beoordeling wordt een deel van onze circa 70 beroepsgroepen geselecteerd. Over deze selectie krijgen leerlingen een variabel aantal vervolgvragen. De test geeft een verdeling van beroepsgroepen als uitslag. Deze kunnen aangeklikt worden voor informatie over specifieke beroepen.

Interpreteren en nabespreken

Beroepsgroepen in de uitslag worden gecategoriseerd van 'Zeet hoog' tot 'Zeet laag'. Leerlingen krijgen alleen beroepsgroepen uit hun twee hoogst scorende categorieën gepresenteerd. Let bij bespreking dus op welke categorieën getoond worden. Bijvoorbeeld: als alleen 'Gemiddeld' en 'Laag' in de uitslag getoond worden, is dus nergens 'Hoog' of 'Zeet hoog' op gescoord. Let ook op het aantal beroepsgroepen in de uitslag. Hoe meer beroepsgroepen, hoe breder de interesse.

Leerlingen in verschillende keuzesituaties kunnen verschillend geholpen worden met deze test. Leerlingen zonder duidelijk toekomstbeeld laat je bijvoorbeeld vertellen wat hen leuk of minder leuk lijkt aan de hoog scorende beroepsgroepen (en waarom). Laat leerlingen die twijfelen tussen alternatieven vertellen wat zij sterker vertegenwoordigd zien in de uitslag en waarom zij denken dat dat zo is. Leerlingen die al een duidelijk plan hebben, zien in de uitslag hoe dat plan wordt ondersteund of juist uitgedaagd. Daarnaast ontdekken ze mogelijk ook beroepen die daarbij aansluiten en waar ze eerder niet aan hadden gedacht.

Persoonstypetest (vmbo leerjaar 3)

Doel van de test

- Leerlingen een dieper inzicht geven in hun gedrag en waarden;
- Kaders bieden om na te kunnen denken over (des)interesse in bepaalde richtingen;
- Leerlingen verrassen met (beroeps)richtingen waar zij mogelijk nog niet aan gedacht hadden;
- 360° feedback op de uitslag verzamelen door anderen de test over hen te laten maken.

Inhoud van de test

De test bevat 30 vraagstellingen. Leerlingen kiezen telkens uit vier opties een meest en minst bij zichzelf passend antwoord. Vijftien vraagstellingen gaan over gedrag en vijftien over werkwaarden.

Als uitslag volgt een gecombineerde score op de binnen loopbaanoriëntatie veel gebruikte RIASEC-schalen, die voor beter begrip zijn hernoemd naar Praktisch, Onderzoekend, Creatief, Mensgericht, Ondernemend en Gestructureerd. Hierbij wordt ook genoemd bij wat voor beroepsrichtingen je hoogst scorende types het beste passen.

Interpreteren en nabespreken

Maak zelf de test om bekend te raken met de zes types. Meer informatie over de RIASEC-schalen is ook op internet te vinden.

Leerlingen focussen meestal op de concrete delen van de uitslag: passende richtingen of beroepsgroepen. Juist vanuit de zes types valt echter veel te leren over het 'waarom' van voorkeuren. Laat leerlingen in hun eigen woorden de types en hun score aan je uitleggen, zodat je misinterpretaties kan herkennen (maak er geen overhoring van). Vraag wat zij wel en niet in zichzelf herkennen. Probeer samen te bedenken hoe de types terugkomen in interessante richtingen, beroepen, opleidingen, vakken of profielen.

Bij deze test is ook belangrijk: kijk naar de laagst scorende types! Die worden geregeld sterker als 'niet passend' ervaren dan de mate waarin hoge scores als 'wel passend' ervaren worden. Deze laag scorende types lenen zich ook heel goed om concreet te kunnen duiden waarom je bepaalde richtingen niet interessant vindt.

Competentietest (vmbo leerjaar 4)

Doel van de test

- Leerlingen een beeld geven van hun sterke punten;
- Leerlingen bekend maken met voor het mbo relevante competenties;
- 360° feedback op de uitslag verzamelen door anderen de test over hen te laten maken.

Inhoud van de test

Leerlingen beoordelen 75 stellingen in willekeurige volgorde op 7-puntsschaal. Als uitslag krijgen zij een gecategoriseerde score (in termen van 'hoog' en 'laag') op de 25 competenties uit het KBB-competentiemodel, dat veel gebruikt wordt binnen het beroepsonderwijs.

Interpreteren en nabespreken

Leerlingen denken in Qompas al veel na over waar zij goed in zijn, in de vorm van wat wij 'kwaliteiten' noemen. Deze test maakt de stap naar meer serieuze, concretere competenties. Wellicht moet je leerlingen wel even helpen met soms complexe bewoording in dit competentiemodel.

Bij de meeste beroepen is een meerderheid van deze competenties (af en toe) nodig. Probeer samen met de leerling na te gaan hoe dat zit voor zijn/haar favoriete beroepen. Wanneer moet je als manegehouder 'Relaties bouwen en netwerken'? Wanneer moet een betontimmerman 'Omgaan met verandering en aanpassen'? Betrek in deze bespreking welke competenties wellicht nog geoefend moeten worden.

Het loopbaangesprek

Een goed loopbaangesprek helpt leerlingen bij hun ontwikkeling en oriëntatie. We hebben ons loopbaandossier gemaakt om je hierbij optimaal te ondersteunen. We tonen daarin overzichtelijk gegevens over voorkeuren, persoonseigenschappen en testresultaten. Het bespreken daarvan hoeft niet ingewikkeld te zijn. Over bijna elk onderdeel kun je de volgende open vragen stellen:

- Wat lijkt je (niet) leuk aan ...?
- Hoe kun je ... inzetten bij je favoriete vak/studie/beroep, denk je?
- Wat hiervan herken je wel/niet in jezelf?
- Vertel eens in je eigen woorden wat deze uitslag volgens jou betekent.
- Hoe zie je ... zelf voor je?

Vraag door en sta open voor wat leerlingen aangeven. Zo ontstaat een prettig en leerzaam gesprek. Hieronder enkele scherpe vragen die je een leerling kunt stellen over een aantal veelvoorkomende onderdelen van loopbaandossiers.

Vakken onderbouw

- Heb je altijd dezelfde soort vakken leuk gevonden, ook op de basisschool?
- Omschrijf eens wat je daarin motiveert.
- Welk cijfer zou je het liefst verbeteren?
- Waarom deze en hoe kun je dat aanpakken?
- Als je één vak mocht laten vallen, welke zou dat zijn? Waarom die?

Mijn onderbouwvakken

Op de basisschool vond je **Geschiedenis** en **Gym** **leuk**. Je vond **Rekenen** en **Biologie** **niet leuk**.

Nu vind je **Handvaardigheid** en **Tekenen** **leuk**. Je vindt **Rekenen** **niet leuk**.

Handig voor later

Niet handig voor later

Ha	Te	Dr	Ak	Da	Du	Ec	Ve	Nat	Lo
Bi	Gs	Mu	Nask	Ne	Tech	WI	En	Fr	Inf
Schk	Re								

- Welke eigenschappen die je niet hebt, zou je wel graag willen hebben? Waarom?
- Als we aan je ouder(s)/vriend(inn)en/ ... zouden vragen om jou te omschrijven, welke eigenschappen zouden zij dan noemen?
- Wie bewonder jij? Wat voor eigenschappen heeft die persoon?

[Over mij](#)

Je vindt onder andere de eigenschappen 'Geïnteresseerd', 'Gevoelig' en 'Ontspannen' goed bij jezelf passen.

+++ Geïnteresseerd

+++ Gevoelig

+++ Entspannen

+ Creatief

+ **Trots**

- Welke van je competenties/eigenschappen/... zijn het belangrijkste bij jouw hobby?
- Wat vind je het leukst aan je hobby? Is dat iets dat je in het algemeen leuk vindt?
- Zou je (elementen van) je hobby graag terugzien in studie/beroep? Waarom wel/niet?

Mijn hobby's

Hieronder zie je welke hobby's jij leuk vindt: **'Shoppen'**, **'Lezen'** en **'Met vriend(inn)en afspreken'**

♥ Dit vind ik leuk

 De eigenschappen die ik gebruik

 Hier moet je goed in zijn

Shoppen

- ♥ Nieuwe kleren kopen
- 👤 Uithoudingsvermogen voor lopen
- 🏆 Uitgave bijhouden

- ♥ Even weg zijn
- 👤 Inlevingsvermogen
- 🏆 Concentreren

Met vriend(inn)en afspreken

- ♥ Om grapjes te maken
- 👤 Kletsen
- 🏆 Afspraken nakomen

- Wat vind je ervan dat je een profielkeuze gaat maken? Is het een belangrijke keuze volgens jou?
- Waarom overweeg je de profielen ... niet te kiezen?
- Welke argumenten spelen voor jou mee bij je profielkeuze? *(Vraag eventueel door over de invloed van vrienden, ouders, leraren, huidige cijfers, vooroordelen).*

← Terug Vakkenpakket **Profielen** Profielkeuzeformulieren Van vmbo naar havo

Aanbod tl profielen

Stel hier in welke profielen je school aanbiedt op vmbo TL/mavo.

Profielen tl Profielen basis, kader, ql

profiel	afkorting	wettelijk profiel	aanbieden	acties
Techniek		Techniek	☒ actief	
Economie		Economie	☒ actief	
Zorg en welzijn		Zorg en welzijn	☒ actief	
Groen		Groen	☒ actief	

Kwaliteiten

- Omschrijf eens een situatie waarin je je kwaliteiten liet zien. Wat gebeurde er? Wat deed jij toen?
- Hoe gebruik je jouw kwaliteiten nu al op school? Hoe zie je dat voor je in je studie/beroep later?
- Welke kwaliteit zou je graag nog erbij hebben?

★ Mijn kwaliteiten

Jouw kwaliteiten zeggen veel over wie jij bent. Eerder heb ik in Qompas aangegeven dat jij de kwaliteiten 'Turnen', 'Humor' en 'Geduld' goed bij jezelf vindt passen.

Jouw kwaliteiten

+++ Turnen

++ Humor

++ Geduld

Profielkeuze vmbo

- Vond je dit een makkelijke of moeilijke keuze om te maken? Leg uit.
- Van welke vakken in dit pakket word je enthousiast? Waarom?
- Zie je op tegen bepaalde vakken? Waarom?

Profielkeuzeformulier

Naam profielkeuzeformulier
Zorg en Welzijn

Wijzigingen opslaan

Vakkenoverzicht

Sleep onderstaande onderdelen naar het formulier

Modulen

Keuzevakken

Taal en cultuur

Exacte vakken

Maatschappelijke vakken

Culturele vakken

Overige vakken

Extra regels

Gemeenschappelijk deel

Nederlands

Engels

Maatschappijleer 1

Kunstvakken 1

Lichamelijke opvoeding

Profieldeel

Biologie

Kies één sectorkeuzevak

Wiskunde

Aardrijkskunde

Geschiedenis

Maatschappijleer 2

De motivatie van Leerling

Wat vind je van de profielkeuze van Leerling?

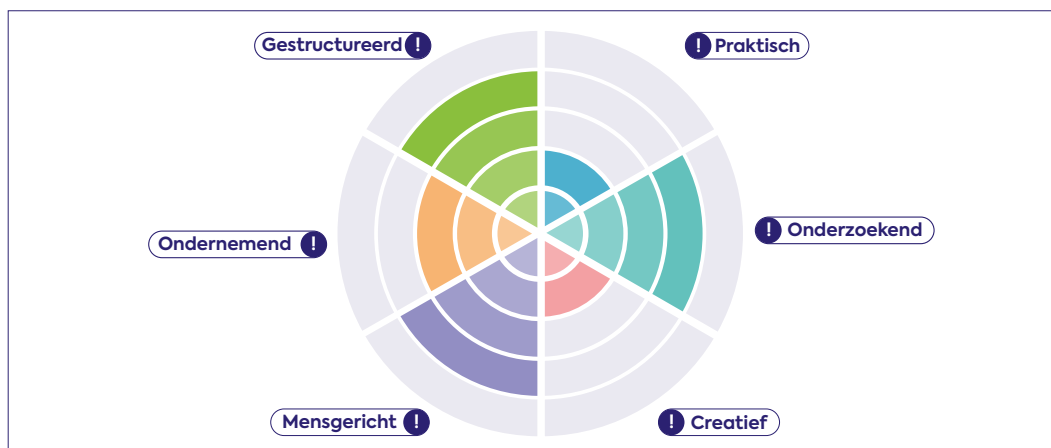
☐ Ik ben het er helemaal mee eens
 ☐ Ik ben het er grotendeels mee eens
 ☒ Ik ben het er grotendeels mee oneens
 ☐ Ik ben het er helemaal mee oneens

Motiveer je feedback; waarom past deze profielkeuze wel/niet bij Test Leerling, en wat zou je eventueel anders aanraden?

Ik zie wel wat overeenkomsten met interesses, maar ik weet niet of ik dit het meest passende profiel vind.

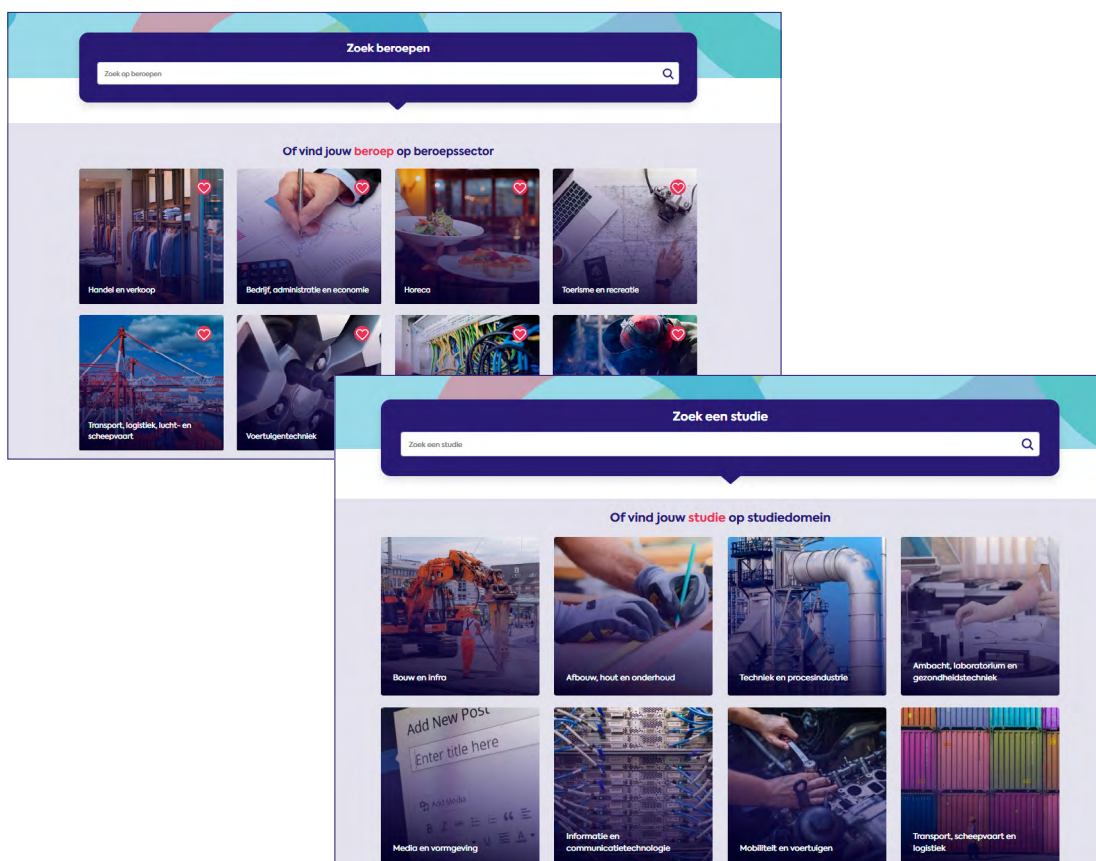
Mijn persoonstype

- Omschrijf wat je hoog (én laag!) scorende types volgens jou inhouden.
- Herken je jezelf in de hoog scorende types? Welke onderdelen ervan wel/niet?
- Herken je dat de laag scorende types niet bij jou passen? Waarom?
- Kijk nu eens naar je opgeslagen vakken/profielen/studies/beroepen. Probeer vanuit deze types te motiveren waarom die wel/niet bij je passen.

Mijn beroepen en studies vmbo

- Omschrijf eens hoe volgens jou een dag tijdens deze studie/dit beroep eruitziet.
- Probeer eens, aan de hand van gegevens in dit loopbaandossier, aan mij uit te leggen waarom deze studie/dit beroep bij jou past.
- Wat kun je nu doen om erachter te komen of dit echt bij je past?

Mijn werkervaringen vmbo

- Welke delen van het werk vind de leerling leuk en welke minder leuk?
- Welke kwaliteiten gebruik je in dit werk? Welke kwaliteiten heb je verder nodig?
- Zou je dit als echte baan willen later? Waarom wel/niet?

Ervaringen

- Wat was voor jou de belangrijkste ervaring van dit (school)jaar? Waarom die?
- Is er een ervaring die je achteraf liever anders had aangepakt? Hoe dan?
- Welke ervaringen hoop je op te doen in het komende jaar?

Mijn ervaringen

2025 - 2026

Nieuwe ervaring toevoegen

31 mei 2025

Gesprek met mijn broer over studeren

Mijn broer heeft verteld over hoe studeren eruit ziet en daar heb ik vragen over gesteld. Ik heb nu een veel beter idee erbij.

5 februari 2025

Vrijwilligerswerk bibliotheek

Ik heb een dagje meegelopen bij de bibliotheek. Hier mocht ik mensen helpen en boeken terugzetten

Tip: Heb je behoefte aan extra ondersteuning bij loopbaangesprekken? Bekijk dan eens de [workshop Loopbaangesprekken](#).

Het Plusdocument

Het **'Plusdocument'** is een overzicht waarin wordt bijgehouden welke extra activiteiten en ervaringen een leerling heeft opgedaan buiten het gewone lesprogramma. Denk hierbij aan activiteiten zoals vrijwilligerswerk, projecten of deelname aan een debatclub. Dit noemen we 'brede vorming'. Het doel van het plusdocument is om leerlingen te helpen hun persoonlijke ontwikkeling, interesses en talenten zichtbaar te maken en goed te kunnen toelichten. Scholen mogen zelf bepalen wat ze in het plusdocument opnemen. Zo kan iedere school het document op een manier invullen die past bij de eigen visie en bij wat belangrijk is voor hun leerlingen.

Het plusdocument in Qompas leerlingvolgsysteem

Via het onderdeel **'Mijn school'** in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) kan de decaan aangeven welke relevante 'plussen' er te verdienen zijn op school gedurende alle leerjaren. Denk bijvoorbeeld aan deelname aan de leerlingenraad, redacteur zijn voor de schoolkrant of het volgen van een extra vak. De decaan kan de plusactiviteit een naam en omschrijving geven.

Plusactiviteiten toekennen

Je vindt het onderdeel **'Plusactiviteiten'** in het overzicht van elke leerling. Wanneer je een plusactiviteit wilt toekennen aan de leerling, kun je dit doen door te klikken op de knop **'Plusactiviteiten toevoegen'**. Selecteer vervolgens welke activiteit je aan de leerling wilt toekennen. Leerlingen hebben ook de mogelijkheid om zelf activiteiten toe te voegen die zij relevant vinden. Deze staan onder **'Persoonlijke plusactiviteiten'**.

Het plusdocument printen

Dit document kan als pdf-document worden gedownload en geprint, kijk hiervoor bij de **'Downloads'** van de leerling. Op deze manier kan het document bijvoorbeeld ook ondertekend worden meegegeven aan de leerling aan het einde van het schooljaar en/of bij de diploma-uitreiking. Wilt u het plusdocument van jouw hele klas downloaden? Ga hiervoor naar het onderdeel **'Downloads'** naast het **'Klassenoverzicht'**.

Communicatie

Onder 'Communicatie' in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) kan je berichten sturen aan leerlingen en collega's. Bovendien vind je hier relevante documenten voor het werken met Qompas. Onder 'communicatie' vind je de volgende zes functionaliteiten: 'e-mail', 'dashboardberichten', 'documenten', 'nieuwsbrieven', 'Qompas research' en 'trainingen en workshops'.

E-mails

Met dit onderdeel kan je berichten sturen aan individuele leerlingen, hele klassen en collega's. Klik op 'e-mail versturen' om een bericht op te stellen. Vervolgens kies je in de geadresseerdenbalk aan wie je de e-mail wilt versturen. Je kan ook een bijlage aan het bericht toevoegen.

Dashboordberichten

Het onderdeel 'Dashboordberichten' bevat verschillende mogelijkheden.

- **Beheerberichten:** hier kan je korte berichten plaatsen voor jouw collega's, eventueel voorzien van een bijlage. Ook deze berichten zijn voor hen zichtbaar op de homepage van het [Qompas leerlingvolgsysteem](#).
- **Schoolberichten:** hier kan je korte berichten schrijven voor de leerlingen. Zij zien deze berichten op de homepage van hun Qompas leerlingomgeving.
- **Planning:** hier zet je in een bijlage de LOB-planning klaar voor collega's. Ze vinden die op de homepage van het [Qompas leerlingvolgsysteem](#).

Documenten

Hier vind je ondersteunende documenten bij het werken met Qompas, zoals:

- Informatie voor ouders/verzorgers;
- Evaluatieformulieren;
- Een ouderavondpresentatie;
- LOB-planningen.

Nieuwsbrieven

Hier vind je alle nieuwsbrieven die Qompas heeft verzonden.

Qompas research

Hier vind je lopende en uitgevoerde onderzoeken en hun resultaten.

De rol van ouders/verzorgers

Ouders* die betrokken zijn bij de loopbaanontwikkeling van hun kind hebben een positieve invloed op de studie- en beroepskeuze van hun kind. Qompas geeft je daarom een aantal handvatten om ouders bij het keuzeproces te betrekken.

Ouderavondpresentatie

Aan het begin van het schooljaar organiseren de meeste scholen een ouderavond. Het werken met de LOB-methode(s) van Qompas kan je onderdeel van deze avond maken. Je kan dan laten zien wat de methodes inhouden en wat er verwacht wordt van ouder en kind. Hiervoor kan je de PowerPointpresentatie van Qompas gebruiken, deze is te vinden in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) binnen het onderdeel '**communicatie**', in '**documenten**'.

Ouderbrief

Je kan gebruik maken van de voorbeeldbrief die Qompas heeft opgesteld voor ouders. Deze brief vind je op dezelfde plek als de ouderavondpresentaties (zie hierboven). In deze brief staat uitgelegd wat de bedoeling is van het werken met de methode(s) van Qompas. Je kan deze brief bijvoorbeeld aan het begin van het schooljaar versturen of meegeven aan de leerlingen of ouders.

Online ouderopdrachten

Leerlingen hebben de mogelijkheid om hun ouders op verschillende momenten uit te nodigen. Denk hierbij aan: het maken van tests over hen, zodat ook hun perspectief duidelijk wordt, het geven van feedback op de profiel- en studiekeuze en enkele opdrachten die de ouders met hun kind kunnen maken, zoals een opdracht over hun beroep.

* Overall waar 'ouders' staat, is ook 'ouder', 'verzorgers' of 'verzorger' te lezen.

Veelgestelde vragen door leerlingen

Op deze pagina vind je antwoorden op en oplossingen voor allerlei vragen die leerlingen kunnen hebben over Qompas. Veel van deze vragen staan ook bij de leerlingen in hun werkboek. Heb je als school nog geen werkboek besteld? Vraag dan een gratis proefexemplaar aan via helpdesk@qompas.nl. De meeste 'technische' problemen kan de leerling gemakkelijk zelfstandig of samen met jou oplossen.

Accounts en inloggen

► Ik ben mijn inloggegevens vergeten.

Bij het inloggen op Qompas kan de leerling klikken op de knop '**Vergeten?**'. Vervolgens vult de leerling het e-mailadres in waarmee hij/zij het Qompas-account geregistreerd heeft. Daarop wordt een automatisch bericht verstuurd waarmee het wachtwoord aangepast kan worden. In dit bericht staat ook de gebruikersnaam. **Let op:** wachtwoorden zijn spatie- en hoofdlettergevoelig!

► Inloggen lukt niet en ik weet niet meer welk e-mailadres ik gebruikt heb.

Je kunt het juiste e-mailadres mogelijk vinden in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) bij het voortgangsoverzicht van de betreffende leerling. Dat is wel alleen als de leerling eerder met Qompas gewerkt heeft. Lukt dat niet, stuur dan een bericht naar helpdesk@qompas.nl.

► Inloggen lukt niet en ik heb geen toegang meer tot mijn e-mailadres.

Bel of mail helpdesk@qompas.nl of +31 (0)71 - 581 55 90 of laat de leerling dat doen. Vermeld het probleem en het oude e-mailadres.

► Het programma zegt dat mijn e-mailadres al geregistreerd staat bij Qompas.

Blijkbaar heeft de leerling al eerder een account aangemaakt. Als hij/zij niet meer weet in te loggen op dat account, ga dan verder zoals bij 'Ik ben mijn inloggegevens vergeten'. Laat leerlingen nooit een nieuw account aanmaken, want alle voortgang gaat verloren.

► Ik krijg geen activatiemail.

Het gebeurt soms dat een mailbericht direct in de 'spam' of 'ongewenste berichten' komt. Check deze mappen dus ook even. Soms is het bericht vertraagd en duurt het een paar minuutjes. Misschien heeft de leerling een typefout gemaakt. Probeer nogmaals een account aan te maken. Als dat lukt, heeft de leerling de eerste keer per ongeluk een ander adres ingevoerd. Lukt dit niet, neem dan contact op met helpdesk@qompas.nl.

► Ik wil mijn accountgegevens wijzigen.

Voor het wijzigen van gegevens kunnen leerlingen inloggen op [Qompas Accountbeheer](#).

Codes activeren

► Ik heb geen klascode. Hoe kom ik daaraan?

Leerlingen ontvangen de klascode van de mentor of decaan. Je vindt de codes onder **'Klassen'** in **'Leerlingen en klassen'**.

► Ik krijg de melding: 'Ongeldige klascode'. Wat nu?

Let op dat er geen spelfout gemaakt wordt. Een klascode is altijd 8 tekens: cijfers en letters door elkaar. Je vindt de codes onder **'Klassen'** in **'Leerlingen en klassen'**.

► Ik krijg de melding: 'De klas zit vol. Neem contact op met je mentor of decaan.'

De decaan kan de klasgrootte aanpassen om ervoor te zorgen dat de leerling zich alsnog kan aanmelden.

► Ik krijg de melding: 'De school heeft geen ticket om uit te geven. Neem contact op met je mentor of decaan.'

De ticketsoort die de leerling nodig heeft is niet meer op voorraad. De decaan kan tickets nabestellen via de Qompas helpdesk (helpdesk@qompas.nl).

Werken in Qompas

► Ik ben antwoorden en/of voortgang kwijt.

Dit kan betekenen dat leerlingen aan een nieuw stappenplan gekoppeld zijn door de decaan. Vraag dit even na. Als daar geen sprake van is, mail dan onze helpdesk (helpdesk@qompas.nl).

► Ik loop vast in het stappenplan.

Als leerlingen een foutmelding krijgen, dan horen we dat graag. Mail helpdesk@qompas.nl. Als een leerling een opdracht wil afsluiten maar dat lukt niet, kijk dan terug bij eerdere vragen in de huidige opdracht. Vermoedelijk is er iets niet volledig beantwoord.

► Hoe upload ik een bestand?

Zorg dat de leerling het werk ergens opslaat waar hij/zij het bestand terug kan vinden. Laat de leerling het bestand een naam geven die hoort bij de opdracht. Leerlingen kunnen de meest gangbare bestandstypen uploaden naar Qompas, waaronder: `.doc/.docx/.pdf/.xls/.xlsx/.ppt/.pptx/.jpg/.jpeg`. De maximum bestandsgrootte is 50 MB.

Op een **PC**: klik op **'Upload'** en zoek het op.

Op een **iPad**: sla je document op in iCloud, Google Drive of Dropbox. Als je tikt op **'Upload'** in Qompas krijg je de optie om een document uit een van deze drie opslagdiensten te uploaden.

Op een **Chromebook**: sla je document op in de map **'Downloads'**. Upload het daarvandaan.

► De uitkomst van een test klopt niet.

Soms komen testuitslagen niet overeen met wat leerlingen ervan verwachten. Vraag hen dan altijd hoe zij denken dat dit komt: reflecteren de uitslagen bijvoorbeeld iets wat je goed kunt, maar niet leuk vindt? Of omgekeerd? Het staat leerlingen vrij de test nogmaals te doen via de knop **'Opnieuw beginnen'** bij de uitslag. Geef als tip mee dat zij vooral niet te lang moeten nadenken over de antwoorden, en dat zij niet bang moeten zijn om wat 'extremer' te antwoorden (bijvoorbeeld vaker '++' invullen in plaats van alleen '+'). Het helpt ook als de leerling niet probeert om de uitkomst een bepaalde richting uit te sturen.

► **Ik weet allang wat ik wil. Waarom moet ik werken met Qompas?**

Ook als leerlingen al weten wat ze willen, is het nuttig om serieus met Qompas te werken. Het is een mogelijkheid om te bevestigen dat je op de juiste weg bent. Klopt het beeld dat je hebt wel? Of: als de leerling om wat voor reden dan ook niet de eerste keuze qua opleiding kan doen, wat zou dan een goed alternatief zijn?

Loopbaancompetenties in Qompas

Marinka Kuijpers, Frans Meijers en Annemarie Winters¹, experts op het gebied van loopbaanontwikkeling van leerlingen en begeleiding door docenten, ontwikkelden vijf loopbaancompetenties; vaardigheden die de leerlingen moeten ontwikkelen om zelf passende keuzes te kunnen maken voor hun loopbaan². Het doel is 'leren kiezen'. Om te leren kiezen is 'zelfsturing' een belangrijk concept. Bij loopbaanbegeleiding is het vooral belangrijk dat leerlingen zelf nadenken over zichzelf en hun toekomst. Het is daarbij niet voldoende om alleen te informeren over opleidingen en beroepen; maar ook om het gesprek aan te gaan en de juiste vragen te stellen. Qompas helpt daarbij.

Kwaliteitenreflectie – Wat kan ik het best?

Definitie

Nadenken over en achterhalen van sterke kanten die van belang zijn voor de loopbaanontwikkeling.

Toelichting

Het gaat om sterke kanten die iemand in verschillende situaties kan inzetten, zoals 'creatief', 'inlevend', 'nauwkeurig' of 'praktisch'. In het onderwijs gaat het vaak over wat leerlingen niet kunnen en nog moeten leren, en veel minder over waar ze goed in zijn of willen worden. Het is belangrijk je kwaliteiten te kennen, om in te schatten wat voor soort werk bij je past.

Motievenreflectie – Waar ga en sta ik voor?

Definitie

De beschouwing van de wensen en waarden die van belang zijn voor de persoonlijke loopbaan.

Toelichting

Ervaringen die indruk hebben gemaakt op leerlingen kunnen zij gebruiken om zicht te krijgen op wensen en waarden. Waarden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op hoe mensen met elkaar omgaan of hoe problemen worden aangepakt. Waarden uit zich vaak in leefregels: uitgangspunten waarnaar je handelt.

Werkexploratie – Waar kan ik doen waar ik het best in ben en leren waar ik goed in wil worden?

Definitie

Het zoeken van werk waarbij de eisen die gesteld worden, nieuwe ontwikkelingen, uitdagingen, cultuur en problemen overeenkomen met de normen en waarden die jij hebt. Of waar je aan wilt werken op een manier die bij je past.

Toelichting

Een gesprek over een werkervaring of vakbekwaamheid wordt pas loopbaangericht als er expliciet aandacht is voor het vormen van een realistisch en passend toekomstbeeld van de leerling. Het gaat er dus niet alleen om of een leerling past bij de eisen en waarden/normen van een beroep, maar ook om welke werkzaamheden en werksituaties passen bij de kwaliteiten en motieven van de leerling.

Loopbaansturing – Hoe kan ik zorgen dat ik het beste uit mezelf haal?

Definitie

Het bespreken van acties van de leerling om een volgende stap te zetten in zijn loopbaanontwikkeling. Loopbaansturing is toekomstgericht plannen, kiezen en beïnvloeden van het leer- en werkproces.

Toelichting

De begeleider stimuleert de leerling om zelf de volgende stappen te bedenken, daagt hem uit om iets te doen wat hij spannend vindt en wil leren. De leerling leert door verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces en de eigen loopbaan. Dit betekent niet dat leerlingen niets hoeven te doen of leren wat zij niet willen, maar dat leerlingen uitgedaagd worden om binnen de context waarin dingen moeten, iets op te pakken wat ze willen leren of waarin zij zichzelf kunnen bewijzen.

Netwerken – Wie kan mij helpen om te worden wie ik wil zijn?

Definitie

Het opbouwen, gebruiken en onderhouden van een netwerk.

Toelichting

Voor loopbaanreflectie, werkexploratie en loopbaansturing kunnen leerlingen gebruik maken van een netwerk; van anderen. Voor loopbaanontwikkeling is van belang wie jij kent en wie jou kent. Als een leerling een vraag, een opdracht of een probleem heeft, kan de begeleider samen met de leerling nagaan:

- Wie de leerling kent die hij direct kan benaderen om hierbij te helpen;
- Wie meer over het onderwerp weet, maar die de leerling niet persoonlijk kent;
- Hoe de leerling iemand kan benaderen.

Afwisseling online & klaslokaal

Bepaalde onderdelen van Qompas zijn ontworpen om leerlingen zelf aan het denken te zetten over de vragen die horen bij loopbaancompetenties. De methode gaat daarbij uit van een afwisseling van online stappen en 'offline' bespreklessen.

- Eerst gaan leerlingen zelfstandig aan de slag op de computer: individueel nemen ze informatie op en reflecteren ze op hun eigen kwaliteiten, ambities en plannen.
- Daarna volgen klassikale bespreklessen met groeps gesprekken en/of extra opdrachten. Hierin evalueren leerlingen hun antwoorden, reflecteren ze op de testuitkomsten, praten ze met elkaar over het keuzeproces en alle mogelijkheden, en activeert de docent de leerlingen richting een volgende keuze.

¹Meijers, F., Kuijpers, M. en Winters A. (2010), Leren kiezen / kiezen leren. Een literatuurstudie, Expertisecentrum Beroepsonderwijs.

²De uitleg van de loopbaancompetenties is gebaseerd op het boekje 'Keuzes in ontwikkeling'

Overzicht van Qompas stappen

Leerjaar 1

Les account aanmaken	28
Wat is Qompas?	29
Jezelf kennen	29
Vakken in de onderbouw	30
Leren van ervaringen	31
Afsluiting leerjaar 1	31

Leerjaar 2

Profielen en vakken	33
Beroepentest	33
Waar ik goed in ben	34
Kies je profiel	35
Afsluiting leerjaar 2	35

Leerjaar 3

Werk!	37
Persoonstypetest	37
Stages	38
Na de middelbare school	39
Afsluiting leerjaar 3	40

Leerjaar 4

Beroepentest... nog een keer!	41
Competentietest	41
Mijn studiekeuze	43
Leven als student	43
Afsluiting leerjaar 4	44

De indeling, zoals in deze handleiding aangegeven, betreft de standaard inrichting van Qompas. Het staat de decaan bij jou op school vrij deze indeling te wijzigen.

Leerjaar 1

Les Account aanmaken

Vorbereiding

- Zorg voor een computer met internetverbinding voor elke leerling.
- Iedere leerling heeft een persoonlijk e-mailadres nodig.
- Noteer de klascode op bord. Deze vind je door in te loggen op [Qompas leerlingvolgsysteem](#) en te navigeren naar het onderdeel 'Klassen' in 'Leerlingen & klassen'.

Tip: Werk je met [Qompas voor de klas](#)? Start dan de les 'Account aanmaken Qompas'.

Introductie

- 1 Vertel waarom de leerlingen met Qompas gaan werken. Vertel bijvoorbeeld dat ze met de opdrachten uit Qompas meer over zichzelf leren: wie ben je? Wat vind je leuk? Wat is je talent? Vertel dat LOB geen vak is en er geen (on)voldoendes gehaald kunnen worden. Het gaat over hun toekomst en dat ze daarvoor keuzes (leren) maken.
- 2 Leg uit dat de leerling eerst een account moet aanmaken om met Qompas te kunnen werken. Geef aan dat het doel van deze les is om dat account aan te maken. Wanneer dat is gelukt, kunnen leerlingen alvast even rondkijken op Qompas.

Klassikaal

- 3 Laat de leerlingen naar [Qompas Talent](#) gaan en op 'Account aanmaken' klikken
- 4 De leerlingen doorlopen nu de stappen van het account aanmaken:
 - o Het invoeren en bevestigen van het e-mailadres. Leerlingen ontvangen van ons een bericht waarin zij op 'Account bevestigen' moeten klikken;
 - o Het kiezen van een wachtwoord;
 - o Het invoeren van hun persoonlijke gegevens.

De leerlingen kunnen nu voor het eerst inloggen op Qompas.

→ **Let op:** Als leerlingen al een account hebben, kunnen zij eventueel de knop 'Vergeten?' gebruiken om een nieuw wachtwoord aan te vragen.

Na het inloggen voeren de leerlingen eerst hun klascode in. Je kan in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) nu de leerlingen live in jouw klas zien aankomen.
- 5 Laat leerlingen die snel klaar zijn rondkijken op Qompas, de introductie doorlopen en eventueel de eerste stap 'Wat is Qompas?' maken.

Afsluiting

Vraag de leerlingen wat ze dit jaar hopen te leren bij LOB.

Leerjaar 1 ‘Wat is Qompas?’

Introductie

- 1 Vertel kort over wat LOB bij jullie op school inhoudt. Welke activiteiten organiseren jullie, welke verwachtingen hebben jullie van de leerlingen.
- 2 Vertel waarom jullie Qompas gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan: ‘Jullie kunnen het loopbaandossier gebruiken als voorbereiding op de loopbaangesprekken’ of ‘Zo wordt automatisch een loopbaandossier opgebouwd’.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Wat is Qompas**’. Hierin:

- Leren leerlingen wat LOB is; wat betekent het woord, wat gaat er de komende jaren gebeuren?
- Wordt geschetst dat LOB geen vak is, maar een soort persoonlijke ontwikkeling, en wordt de rol van Qompas hierin duidelijk gemaakt.
- Worden de loopbaancompetenties aan de hand van vijf eenvoudige ‘vragen’ uitgelegd. Leerlingen leren ook specifiek de iconen kennen, zodat zij deze gemakkelijker interpreteren op andere plekken in de methode.
- Stellen leerlingen een LOB-doel voor dit schooljaar. Als ze er geen weten, geven we tips op basis van de loopbaancompetenties. Daarnaast schrijven leerlingen een brief aan zichzelf waarin ze opnemen hoe ze hun doel gaan behalen. In de stap ‘**Afsluiting leerjaar 1**’ komen we terug op het gestelde doel.

Afsluiting

Vraag de leerlingen wat ze dit jaar hopen te leren bij LOB.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De lessen ‘**Het loopbaandossier, dat ben jij**’, ‘**Loopbaancompetenties**’, ‘**Wie wil je zijn**’ en ‘**Doelen stellen**’ sluiten goed aan op de opdrachten in deze stap.

Leerjaar 1 ‘Jezelf kennen’

Introductie

- 1 Geef aan dat deze stap gaat over hoe leerlingen zichzelf zien, in de vorm van personeigenschappen. Leg uit wat dat zijn en geef voorbeelden.
- 2 Bij het geven van voorbeelden kun je bijvoorbeeld het volgende spel even kort spelen: schrijf een personeigenschap op het bord. Tel daarna hardop af van vijf naar nul. Bij nul moeten leerlingen wijzen naar iemand anders in de klas waarbij zij die eigenschap vinden passen.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Introductie met werkboek

Laat de leerlingen in groepjes het spel ‘**Dit ben ik**’ in hun werkboek maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Jezelf kennen**’. Hierin:

- Schetsen de leerlingen wie zij zijn.
- Krijgen ze uitleg over wat eigenschappen zijn.
- Kiezen leerlingen een respons op situaties en krijgen op basis daarvan een profielschets.
- Stellen leerlingen zelfstandig vast welke eigenschappen ze bij zichzelf vinden passen.

- Scherpen leerlingen hun zelfbeeld verder aan door te kijken naar situationeel gedrag en wat dat zegt over de eigenschappen die de leerling soms of nooit gebruikt.
- Denken de leerlingen na over de overgang van basisschool naar middelbare school. Vandaaruit wordt besproken dat mensen en hun eigenschappen kunnen veranderen. Leerlingen proberen te voorspellen hoe hun leven over tien jaar zal zijn, en ontdekken dat je goed moet kijken naar welke eigenschappen écht bij je passen om de juiste keuzes te maken.
- Vullen leerlingen twee keer een tijdboom in. Eén over de belangrijke ervaringen die hen gevormd hebben, en één over welke toekomstige gebeurtenissen de leerlingen verwachten.

Afsluiting

Laat de leerlingen in tweetallen bespreken welke eigenschappen zij goed bij de ander vinden passen.

Afsluiting met werkboek

Laat leerlingen in hun werkboek de opdracht **'Toekomstdromen'** maken. Deze gaat over hoe zij en hun leven er nu uitzien en hoe dat er over 10 jaar uitziet.

Tip: Werken jullie met Qompas voor de klas? De les **'Het allerbelangrijkste'** sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 1 Stap 'Vakken in de onderbouw'

Voorbereiding

- Je kan deze les eventueel aangrijpen om vakken die leerlingen moeilijk vinden te bespreken, en waar nodig extra hulp in te schakelen van docenten of medeleerlingen.

Introductie

- Noem de verschillende vakken die leerlingen volgen op. Zet leerlingen die hetzelfde vak moeilijk vinden bij elkaar in groepjes.
- Laat de groepjes bespreken wat ze gaan doen om hun moeilijke vak te oefenen.
- Geef nu aan dat de leerlingen in Qompas gaan kijken naar welke vakken ze moeilijk of makkelijk en leuk of minder leuk lijken. Of dit is veranderd over de jaren heen, en als zij zouden mogen kiezen, waar ze dan les in zouden willen krijgen.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu de stap **'Vakken in de onderbouw'**. Hierin:

- Zetten ze op een rij hoe leuk en moeilijk ze hun vakken vinden en wat voor cijfers ze halen. Van daaruit slaan ze vakken op in hun loopbaandossier.
- Kijken ze terug naar de basisschool, specifiek naar de vakken toen. Wat was leuk? Wat is nu leuk? Is dat ongeveer hetzelfde? En: wat zegt dat over hun voorkeuren voor later?
- Bedenken ze hun eigen fantasieschool. Welke bijzondere vakken kun je daar volgen? Wie geven er les?

Afsluiting

Laat enkele leerlingen vertellen over hun fantasieschool, welke vakken er gegeven worden en waarom.

Tip: Werken jullie met Qompas voor de klas? De lessen **'De middelbare school: alles is anders!'** en **'Een goede aardbewoner'** sluiten goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 1 'Leren van ervaringen'

Tip: Heeft jouw klas een gezamenlijke activiteit gehad? Denk bijvoorbeeld aan een sportdag, een uitje, of een ander soort ervaring. Dan kun je jouw leerlingen aanraden om deze ervaring te gebruiken in de opdrachten.

Introductie

- 1 Vertel dat leerlingen gaan kijken naar hoe allerlei ervaringen hen vormen. Dat kunnen hele kleine dingen, maar ook hele grote dingen zijn.
- 2 Geef een voorbeeld uit jouw eigen leven: liefst van hoe je tot een dieper inzicht kwam door of tijdens een bepaalde activiteit. Misschien heb je bijvoorbeeld een verhaal van hoe je tot het besluit kwam om in het onderwijs te gaan werken.
- 3 Leg uit hoe je leerde van deze ervaring en hoe het je gevormd heeft. Probeer daarbij de reflectiecyclus uit deze stap ('Doe, kijk, denk, leer') expliciet te gebruiken.
- 4 Laat de leerlingen nu de stap 'Leren van ervaringen' maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap 'Leren van ervaringen'. Hierin:

- Slaan de leerlingen één of meerdere ervaringen op in Qompas. Die gebruiken we om reflectie mee te oefenen.
- Doorlopen de leerlingen een eenvoudige reflectiecyclus: iets meemaken ('Doe'), daarop terugkijken ('Kijk'), goed nadenken over wat dit voor hen betekende ('Denk'), en kijken hoe dit ze verder brengt en welke vervolgstappen ze kunnen nemen ('Leer').
- Denken leerlingen na over wat je hobby over jou als persoon zegt.
- Kijken ze, samen met iemand uit hun omgeving, naar één van zijn/haar belangrijke ervaringen. Zo leren ze reflecteren en betrekken ze hun omgeving bij hun ontwikkeling.

Afsluiting

Ervaringen zijn misschien wel het meest belangrijk in LOB. Spoor leerlingen dus aan om deze op te blijven slaan in Qompas. Wees hier zelf ook alert op: als de klas een gezamenlijke LOB-gerichte activiteit heeft gehad, kan je dit nogmaals benoemen.

Leerjaar 1 'Afsluiting leerjaar 1'

Tip: Laat jouw leerlingen deze stap maken als voorbereiding op hun loopbaan- of mentor-ouder-leerling-gesprek. Op die manier is hun loopbaandossier up-to-date.

Introductie

- 1 Vraag welke leerlingen zich nog kunnen herinneren welke doelen ze aan het begin van het jaar hebben gesteld en of ze die hebben behaald.
- 2 Geef aan dat ze nu in Qompas hun loopbaandossier met favorieten en eigenschappen op orde gaan maken. Daarnaast gaan ze terugkijken op afgelopen jaar en vooruitkijken naar volgend jaar.
- 3 Benoem dat het belangrijk is om in deze opdracht nauwkeurig te checken of alle informatie in hun loopbaandossier klopt.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap 'Leren van ervaringen'. Hierin:

- Kijken de leerlingen kort terug op dit schooljaar.
- Doorlopen zij hun loopbaandossier en checken deze op volledigheid.

- Maken zij een ‘snapshot’ van hun loopbaandossier. Zo weten ze precies wat hun voorkeuren en eigenschappen waren in leerjaar 1.
- Reflecteren de leerlingen op hun gestelde doel van dit jaar en maken ze een nieuw doel voor volgend jaar.

Afsluiting

Vraag leerlingen om één onderdeel uit hun loopbaandossier te kiezen. Bijvoorbeeld: hun eigenschappen, hun vakken, hun hobby's of hun ervaringen. Hierover maken zij een kleine presentatiesheet op A4-papier. Wat hebben ze erover geleerd dit jaar? Wat gaan ze daarmee doen? Deze presentaties kan je ophangen in de klas.

Leerjaar 2

Leerjaar 2 ‘Profielen en vakken’

Introductie

- 1 Begin deze les idealiter door met de klas kort de profielen, vakken en profielkeuzeregels door te nemen die bij jou op school gelden.
- 2 Na deze uitleg kunnen de leerlingen de opdrachten in de Qompas stap ‘**Profielen en vakken**’ maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Profielen en vakken**’. Hierin:

- Kijken de leerlingen naar de profielen die de school aanbiedt. Daarbij verdiepen zij zich in de profielen die hen leuk lijken, en geven ze aan welke profielen hen niet leuk lijken.
- Denken de leerlingen na over hun redenen om profielen en vakken wel of niet te kiezen. Wat voor vooroordelen hebben zij? Helpen die, kloppen ze, of storen ze?

Afsluiting

In de opdracht ‘**Goede reden, slechte reden**’ vragen we leerlingen wat hun mentor zou vinden van hun redenen om een profiel/vak wel of niet te kiezen. Zo worden ze uitgedaagd om er met meer afstand naar te kijken.

Je kan klassikaal, het beste wel anoniem, een aantal door leerlingen in de opdracht genoemde redenen bespreken. Vertel wat je van die reden vindt en waarom. Je kan alle antwoorden van leerlingen terugvinden in het [Qompas leerlingvolgsysteem](#).

Leerjaar 2 ‘Beroepentest’

Vorbereiding

- Doorloop zelf [de beroepentest](#). Zo heb je een duidelijk beeld van welke vragen er gesteld worden aan de leerling. Ook heb je zo een voorbeelduitslag om te bespreken.

Introductie

- 1 Vertel dat de leerlingen deze les een beroepentest gaan maken. Vraag enkele leerlingen wat ze verwachten van zo’n test.
- 2 Leg uit dat de test uiteraard niet aangeeft welk beroep de leerling moet doen, maar wel welke beroepsgroepen passen bij de aangegeven interesses. Zo’n test is bedoeld om de leerlingen ideeën te geven van alle mogelijkheden.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in de stap Qompas ‘**Beroepentest**’ maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Beroepentest**’. Hierin:

- Maken de leerlingen de beroepentest. Als uitslag krijgen zij de best passende beroepsgroepen uit onze beroependatabase.
- Kijken de leerlingen naar hun uitslag van de beroepentest. Ze onderzoeken interessante beroepen en slaan die op in hun loopbaandossier.

- Kiezen leerlingen iemand uit hun netwerk met een interessant beroep. Ze proberen in te schatten hoe dat beroep is. Uiteindelijk interviewen ze deze persoon.

Afsluiting

Het interview heeft natuurlijk wat begeleiding nodig om écht plaats te vinden. Toch is het zeer aan te raden om hier moeite voor te doen. Geef de leerlingen een deadline voor het inleveren hiervan.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les '**Beroepentest vmbo bespreken**' sluit goed aan op de opdrachten in deze stap.

Leerjaar 2 'Waar ik goed in ben'

Introductie

- 1 In dit onderdeel gaat het over 'kwaliteiten'. Vraag leerlingen om enkele dingen te noemen waar zij goed in zijn. Schrijf die op het bord. Nadat er enkele dingen genoemd zijn vertel je dat er een verschil zit tussen '*vaardigheden*', dingen die iedereen kan leren (denk aan schrijven, autorijden, fluiten etc.) en '*kwaliteiten*', dingen die ook onderdeel zijn van wie jij bent en waar je aanleg voor hebt (denk aan concentreren, leidinggeven, onderhandelen etc.).
- 2 Verdeel de dingen die genoemd zijn op het bord over een kolom '*vaardigheden*' en een kolom '*kwaliteiten*'.
- 3 Wijs nog een klein aantal leerlingen aan en vraag hen om een vaardigheid én een kwaliteit van zichzelf te noemen.
- 4 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap '**Waar ik goed in ben**'. Hierin:

- Kijken leerlingen naar wat kwaliteiten zijn en oefenen ze met het herkennen ervan. Kiezen ze uit een lijst welke kwaliteiten ze bij zichzelf vinden passen of voegen ze die toe.
- Kijken ze naar welke kwaliteiten de mensen die ze bewonderen hebben.
- Kijken ze naar welke vakken ze goed in zijn en naar hoe ze hun kwaliteiten gebruiken bij verschillende vakken.

Afsluiting

Speel hetzelfde spel als eerder aangeraden toen eigenschappen werden besproken: je noemt een kwaliteit, telt af van vijf tot nul, en bij nul wijst iedereen in de klas naar een ander bij wie zij die kwaliteit het meest vinden passen.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les '**Wie wil je zijn**' sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 2 ‘Kies je profiel’

Introductie

- 1 Begin de les met een korte introductie: de profielkeuze komt eraan!
- 2 Vertel dat leerlingen in de online opdracht anderen kunnen uitnodigen om te reageren op hun keuze. Wie gaat daarvoor wie uitnodigen? Laat de klas vingers opsteken. Ouders? Vrienden? Broers/zussen? Overige familie? Nog iemand anders?
- 3 Bespreek het nut van feedback op je keuze. Wat moeten ze daarmee?
- 4 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Kies je profiel**’. Hierin:

- Kijken de leerlingen naar enkele onderwerpen die zij belangrijk voor hun profielkeuze vinden en geven ze aan waarom ze dat onderwerp zo belangrijk vinden.
- Maken ze hun profielkeuze en geven ze hun motivatie daarvoor aan.
- Vragen ze feedback op hun profielkeuze van de mensen in hun omgeving.

Afsluiting

Laat leerlingen een superkorte presentatie over hun profielkeuze voorbereiden. Dit kan aan de hand van de opdracht ‘Pitchen’ in het werkboek of de ‘zelf-aan-zet’ opdracht ‘**Presenteer je profiel**’ in Qompas. Laat enkele leerlingen hun profielkeuze pitchen. Na de pitch kunnen er vragen worden gesteld door jou of andere leerlingen. Zorg dat elk kiesbaar profiel minimaal één keer een pitch heeft gehad.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De lessen ‘**Keuzeproces**’ en ‘**Keuzestress**’ sluiten goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 2 ‘Afsluiting leerjaar 2’

Tip: Laat jouw leerlingen deze stap maken als voorbereiding op hun loopbaan- of MOL-gesprek. Op die manier is hun loopbaandossier up-to-date.

Introductie

- 1 Vraag welke leerling zich nog kan herinneren welk doel ze aan het begin van het jaar hebben gesteld en of ze dat behaald hebben.
- 2 Geef aan dat ze nu in Qompas in hun loopbaandossier met favorieten en eigenschappen op orde gaan maken. Daarnaast gaan ze terugkijken op afgelopen jaar en vooruitkijken naar volgend jaar.
- 3 Benoem dat het belangrijk is om in deze opdracht nauwkeurig te checken of alle informatie in hun loopbaandossier klopt, zeker als er in leerjaar 1 ook gewerkt is in Qompas.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Afsluiting leerjaar 2**’. Hierin:

- Kijken de leerlingen kort terug op dit schooljaar.
- Doorlopen zij hun loopbaandossier en checken deze op volledigheid.
- Maken zij een ‘snapshot’ van hun loopbaandossier. Zo weten ze precies wat hun voorkeuren en eigenschappen waren in leerjaar 2.
- Reflecteren de leerlingen op hun gestelde doel van dit jaar en maken ze een nieuw doel voor volgend jaar.

Afsluiting

Laat de leerlingen nu in twee- of drietallen oefenen met het voeren van hun loopbaangesprek.
Dit kan aan de hand van het gelijknamige werkboekspel.

Leerjaar 3

Leerjaar 3 ‘Werk!’

Introductie

- 1 Vertel dat de leerlingen deze les kijken naar beroepen. Geef aan dat ze niet zeker hoeven te zijn van hun beroepskeuze, het gaat alleen om wat hen wel leuk lijkt.
- 2 Eventueel: in de laatste opdracht van deze stap zoeken leerlingen een vacature. Laat op het digibord zien waar en hoe je een vacature kunt zoeken.
- 3 Bespreek een vacature klassikaal. Kijk in ieder geval even naar:
 - Ervaring die gevraagd wordt;
 - Opleiding die gevraagd wordt;
 - Informatie over wat het bedrijf te bieden heeft;
 - Vaardigheden die gevraagd worden.
- 4 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Werk!**’. Hierin:

- Denken de leerlingen eerst na over waar ze later ‘*iets mee willen doen*’ en wat voor werkplekken hen leuk lijken. Daarna kunnen ze enkele leuke beroepen opslaan. Tenslotte kiezen ze één beroep of beroepsrichting om uitgebreider naar te kijken.
- Kijken de leerlingen naar hun bijbaan, of als ze nog geen bijbaan hebben: wat hen leuk lijkt als bijbaan. Zij kijken naar elementen van dit werk die hen aanspreken en zij proberen dit te koppelen aan hun kwaliteiten.
- De leerlingen kijken uitgebreid naar een vacature van een beroep of beroepsrichting die hen aanspreekt. Ze vragen zich af hoe het werk daar is en hoe het aansluit bij hun eigen voorkeuren en eigenschappen.

Afsluiting

Laat de leerlingen een interview met een beroepsbeoefenaar in Qompas lezen, en vertellen welke antwoorden hem/haar verrasten.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les ‘**Bijbaan**’ sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 3 ‘Persoonstypetest’

Vorbereiding

- Maak zelf [de persoonstypetest](#). Zo weet je wat voor vragen de leerlingen krijgen en hoe de uitslag eruit ziet.

Introductie

- 1 Vertel dat de leerlingen deze les een persoonstypetest gaan maken. Leg uit dat de uitslag van zo’n test ook iets kan zeggen over wat voor beroep of opleiding bij je kan passen. Iedereen is echter een mix van allerlei types. In sommige situaties gedragen we ons natuurlijk anders dan in andere.

2 De test meet de zes types uit het model van John Holland, hernoemd naar:

- Praktisch;
- Onderzoekend;
- Creatief;
- Mensgericht;
- Ondernemend;
- Gestructureerd.

Het is aan te raden om deze types niet vooraf te bespreken, zodat leerlingen hun antwoorden minder kunnen sturen.

3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Persoonstypetest**’. Hierin:

- Maken leerlingen de persoonstypetest. Deze bestaat uit 2 delen en heeft in totaal 30 vragen.
- Kijken de leerlingen naar welke types ze zelf het best bij zichzelf vinden passen. Ook krijgen ze meer uitleg over de interpretatie van de testresultaten.
- Nodigen de leerlingen anderen uit de persoonstypetest over hen te maken. Zo krijgen ze een beeld van hoe anderen hen zien en in hoeverre dit afwijkt van hun zelfbeeld.

Afsluiting

Leg achteraf de zes types nog even uit. Bespreek ook jouw eigen testuitslag of vraag enkele leerlingen om te reageren op hun uitslag. Wat past wel en niet?

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les ‘**Persoonstypetest vmbo bespreken**’ sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 3 ‘Stages’

Let op: De opdrachten in deze stap gaan zowel over de voorbereiding als over de reflectie op een stage. De opdrachten in deze stap zijn dus niet allemaal in één les te maken. Deze les is dan ook opgedeeld in twee kortere lessen waarbij de rest van de les gebruikt kan worden voor overige zaken.

Deel 1

Introductie

- 1 Vertel over wat de regels zijn voor het zoeken van een stage bij jullie op school. Hoelang moet een stage duren, welke eisen worden er gesteld aan de werkgevers, moet een leerling de stage zelf regelen of is er hulp, etc.
- 2 De leerlingen kunnen nu in Qompas de opdracht ‘**Stage vinden**’ en ‘**Een sollicitatiegesprek**’ maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas van de stap ‘**Stages**’ de opdrachten ‘**Stage vinden**’ en ‘**Een sollicitatiegesprek**’. Hierin:

- Denken leerlingen die zelf een stage moeten zoeken na over hoe je contact met een bedrijf zoekt. De leerlingen voor wie de school een stage zoekt, denken na over waar zij het liefste stage zouden lopen.
- Oefenen leerlingen met de etiquette voor een sollicitatie- of stagegesprek; ze denken na over wat ze wel en niet moeten doen en zeggen.

Hierna gaan de leerlingen op zoek naar een stage.

Huiswerk

Hebben ze eenmaal een stage gevonden? Dan kunnen ze de opdracht '**Mijn verwachtingen**' maken

Deel 2

Introductie

- 1 Vraag de leerlingen naar hun ervaringen met hun stage. Welke delen van het werk vonden ze leuk, welke delen vonden ze niet leuk?
- 2 Vertel dat de opdracht die ze zo gaan maken in Qompas een reflectieopdracht is.
- 3 De leerlingen kunnen nu de opdracht '**Hoe was het?**' in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas van de stap '**Stages**' de opdracht '**Hoe was het**'. Hierin:

- Reflecteren de leerlingen op hun stage. Was het zoals verwacht? Was het leuk? Hoe was de begeleiding? Welke kwaliteiten hebben ze kunnen oefenen en gebruiken?

Afsluiting

Vraag de leerlingen welk advies ze hun klasgenoten zouden geven als ze dezelfde stage zouden gaan doen als zij gedaan hebben.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De lessen '**Netwerken**', '**Op sollicitatiegesprek**' en '**Motivatiefbrief en cv**' sluiten goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 3 'Na de middelbare school'

Introductie

- 1 Vraag de leerlingen of zij al weten welke studie ze willen gaan doen, en aan welke onderwijsinstelling ze die willen volgen. Vraag de leerlingen die het al weten welke redenen ze hebben om te kiezen voor die onderwijsinstelling of die studie.
- 2 Vertel dat de leerlingen deze les gaan kijken naar de mogelijkheden na de middelbare school. De leerlingen kunnen nu de opdrachten in Qompas gaan maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap '**Na de middelbare school**'. Hierin:

- Kijken de leerlingen naar de persoonlijke verhalen van mbo'ers. Hoe vinden ze het mbo, hoe is het daar, waar liepen ze tegenaan? Daarna doorlopen ze belangrijke termen en begrippen uit het mbo: startkwalificatie, leerweg, niveau.
- Voor de GL-en TL-klassen: Leerlingen bekijken de havo en geven hun voorkeur ervoor aan. De opdracht stopt halverwege voor wie geen interesse in havo heeft. De rest bekijkt de havo nog wat preciezer.
- Kijken de leerlingen naar mbo-opleidingen of hbo-opleidingen, als ze eerder hebben aangegeven naar de havo te willen.
- Zoeken leerlingen een open dag bij een school die hen leuk lijkt. Hierbij gaat de opdracht standaard over mbo-scholen, maar havo-geïnteresseerden in GL/TL kunnen er ook voor kiezen om naar hogescholen te kijken.

Afsluiting

Laat de leerlingen het spel '**Hierna?!**' in het werkboek maken.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De lessen '**Mbo in de regio**', '**Van vmbo naar mbo of havo**' en '**Open dagen mbo nabespreken**' sluiten goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Tip: Ook [de Keuzegids](#) - onderdeel van Qompas - biedt leerlingen die zich bezighouden met hun studiekeuzeprocés waardevolle ondersteuning.

Leerjaar 3 'Afsluiting leerjaar 3'

Tip: Laat jouw leerlingen deze stap maken als voorbereiding op hun loopbaan- of MOL-gesprek. Op die manier is hun loopbaandossier up-to-date.

Introductie

- 1 Vraag welke leerling zich nog kan herinneren welk doel ze aan het begin van het jaar hebben gesteld en of ze dat behaald hebben.
- 2 Geef aan dat ze nu in Qompas hun loopbaandossier, hun eigenschappen op orde gaan maken. Daarnaast gaan ze terugkijken op afgelopen jaar en vooruitkijken naar volgend jaar.
- 3 Benoem dat het belangrijk is om in deze opdracht nauwkeurig te checken of alle informatie in het loopbaandossier klopt.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap '**Afsluiting leerjaar 3**'. Hierin:

- Kijken de leerlingen kort terug op dit schooljaar.
- Doorlopen zij hun loopbaandossier en checken deze op volledigheid.
- Maken zij een 'snapshot' van hun loopbaandossier. Zo weten ze precies wat hun voorkeuren en eigenschappen waren in leerjaar 3.
- Reflecteren de leerlingen op hun gestelde doel van dit jaar en maken ze een nieuw doel voor volgend jaar.

Afsluiting

Laat de leerlingen nu in twee- of drietallen oefenen met het voeren van hun loopbaangesprek. Dit kan aan de hand van het gelijknamige werkboekspel.

Leerjaar 4

Leerjaar 4 ‘Beroepentest... nog een keer!’

Introductie

- 1 Vraag de leerlingen de uitslag van hun beroepentest van de vorige keer erbij te pakken. Deze kunnen ze vinden in hun loopbaandossier.
- 2 Vraag enkele leerlingen in hoeverre ze de uitslag van toen nog vinden passen bij wat ze nu leuk vinden.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Beroepentest... nog een keer!**’. Hierin:

- Maken de leerlingen de beroepentest voor de tweede keer. Als uitslag krijgen zij de best passende beroepsgroepen uit de Qompas beroependatabase.
- Zij kunnen hun uitslag vergelijken met de uitslag van de vorige keer. Hierdoor kunnen ze zien in hoeverre hun interesses zijn veranderd.
- Lezen de leerlingen één van de beroepsinterviews van Qompas. Daarna bereiden ze zich voor om zelf een interview af te nemen. (De leerlingen ronden deze opdracht pas helemaal af na de afname van het interview, dit kan dus wat langer duren).

Afsluiting

Vraag de leerlingen wie zij graag zouden interviewen; welk beroep heeft deze persoon en wat zouden ze graag hierover willen weten?

Tip: De leerlingen kunnen ook de opdracht ‘**Een gesprek met... een beroepsbeoefenaar**’ uit het werkboek maken.

Leerjaar 4 ‘Competentietest’

Voorbereiding

- Maak zelf de competentietest. Zo weet je wat voor vragen de leerlingen kunnen krijgen en hoe de uitslag eruitziet.
- Let op:** De leerlingen krijgen een uitslag op basis van de 25 competenties uit het KBB-competentiemodel, wat de basis is voor de competentiegerichte kwalificatiedossiers in het mbo. Dit zijn soms lastig verwoorde competenties. We raden dan ook aan deze te bespreken na afronding van de tests.

Introductie

- 1 Vertel de leerlingen dat ze deze les een competentietest gaan maken.
- 2 Leg uit dat een ‘competentie’ iets is dat je goed kunt, maar wat niet makkelijk te leren is. Het is namelijk meer een onderdeel van wie je bent. Competenties zijn vaak nuttig om te hebben in allerlei beroepen. Neem bijvoorbeeld een competentie als ‘leidinggeven’: dat kun je wel een beetje leren, maar sommige mensen zijn nou eenmaal geboren leiders. Competenties zijn ook heel belangrijk bij beroepen. Daarom kan je een hoop leren door te kijken naar je competenties.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Competentietest**’. Hierin:

- Maken de leerlingen een competentietest met als uitslag een score op de 25 competenties uit het KBB-competentiemodel.
- Gaan de leerlingen dieper in op hun top 5 competenties uit de competentietest.
- Nodigen ze anderen uit de competentietest over hen te maken en vergelijken dit vervolgens met hun eigen uitslag.

Afsluiting

Zet jouw eigen uitslag op het bord en bespreek één voor één wat de competenties betekenen. Begrijpen de leerlingen wat elke competentie betekent, vraag dan of ze zich herkennen in hun uitslag. Zo niet: waar denken ze zelf dat dat door komt?

Huiswerk

Laat de leerlingen voor de volgende les met Qompas een kleine presentatie over hun studie of opleidingskeuze voorbereiden. Deze kunnen ze dan de volgende les presenteren. Hierin moet verwerkt worden hoe ze hun competenties denken in te zetten in de opleiding.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les ‘**Competentietest vmbo bespreken**’ sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Tip: Ook [de Keuzegids](#) – onderdeel van Qompas – biedt leerlingen die zich bezighouden met hun studiekeuzeproces waardevolle ondersteuning.

Leerjaar 4 ‘Mijn studiekeuze’

Introductie

- 1 Vertel de leerlingen dat ze deze les in Qompas een studiekeuze gaan maken.
- 2 Geef expliciet aan dat dit niet definitief is en dat een studiekeuze in Qompas geen inschrijving aan een onderwijsinstelling is.
- 3 De leerlingen kunnen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap ‘**Mijn studiekeuze**’. Hierin:

- Maken leerlingen hun (voorlopige) studiekeuze en motiveren deze. Oók wie het nog niet goed weet! Vanuit die voorlopige keuze kan verder gedacht worden.
- Nodigen de leerlingen anderen uit om feedback te geven op hun studiekeuze.
- Kijken de leerlingen naar hun inschrijving in het mbo en naar de intake. Ze zoeken uit wat ze nodig hebben en moeten voorbereiden. Leerlingen die klaar zijn voor de keuze worden aangemoedigd om zich nu in te schrijven.

Afsluiting

Vraag leerlingen die niet weten wat ze gaan kiezen, wat ze kunnen doen om wél zeker te worden van hun studiekeuze. De leerlingen die het al wel weten kunnen eventueel tips geven.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De les ‘**Intake gesprek mbo oefenen**’ sluit goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Tip: Ook [de Keuzegids](#) – onderdeel van Qompas – biedt leerlingen die zich bezighouden met hun studiekeuzeproces waardevolle ondersteuning.

Leerjaar 4 ‘Leven als student’

De opdrachten in deze stap gaan over twee verschillende onderwerpen. Daarom is deze les opgedeeld in twee korte lessen.

Deel 1

Vorbereiding

- Print de examenplanning uit voor de hele klas. Je kunt uiteraard ook de schoolplanning hiervoor gebruiken.

Introductie

- 1 Vertel dat over enkele weken de examens beginnen.
- 2 Geef aan dat de leerlingen een deel van deze les kunnen gebruiken om zich hier vast op voor te bereiden.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdracht ‘**Examenstress**’ in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de opdracht ‘**Examenstress**’ in de stap ‘**Leven als student**’.

Hierin:

- Kunnen de leerlingen kiezen of ze (1) een planning willen maken, (2) tips willen krijgen over hoe ze hun examens kunnen oefenen of (3) tips willen voor op de dag van hun examen zelf.

Afsluiting

Maak nu klassikaal een planning. Zo weet je zeker dat alle leerlingen een planning gemaakt hebben.

Deel 2

Introductie

- 1 Vertel dat de opdrachten in deze stap vooral gaan over hun leven na de middelbare school.
- 2 Vraag aan één of twee leerlingen om te beschrijven hoe hun leven er volgens hen volgend jaar uit ziet. Waar wonen ze? Wat doen ze in hun vrije tijd? Etc.
- 3 Laat de leerlingen nu de opdrachten in Qompas maken.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de opdrachten ‘**Leven als student**’ en ‘**En daarna?**’ in de stap ‘**Leven als student**’. Hierin:

- Denken de leerlingen na over hun leven als (mbo-)student, vooral ook buiten school. Er wordt voornamelijk aandacht geschonken aan hun financiën. Leerlingen maken een begroting van hun waarschijnlijke inkomsten en uitgaven als 18-jarige.
- Maken ze een droom-cv voor als ze 30 zijn. Wat hebben ze dan bereikt? We hopen zo duidelijk te maken dat LOB nooit stopt: er is altijd een ‘daarna’.

Afsluiting

Vraag enkele leerlingen of ze al weten wat ze graag na hun studie nog zouden willen leren.

Tip: Werken jullie met [Qompas voor de klas](#)? De lessen ‘**Prestatiedruk**’ en ‘**Studiefinanciering**’ sluiten goed aan op de opdrachten in deze Qompas stap.

Leerjaar 4 'Afsluiting leerjaar 4'

Tip: Laat jouw leerlingen deze stap maken als voorbereiding op hun loopbaan- of MOL-gesprek. Op die manier is hun loopbaandossier up-to-date.

Introductie

- 1 Vraag welke leerling zich nog kan herinneren welk doel ze aan het begin van het jaar hebben gesteld en of ze dat behaald hebben.
- 2 Geef aan dat ze nu in Qompas hun loopbaandossier met favorieten en eigenschappen op orde gaan maken. Daarnaast gaan ze terugkijken op afgelopen jaar.
- 3 Benoem dat het belangrijk is om in deze opdracht nauwkeurig te checken of alle informatie in hun loopbaandossier klopt.

Verwerking in Qompas

De leerlingen maken nu in Qompas de stap '**Afsluiting leerjaar 4**'. Hierin:

- Kijken de leerlingen kort terug op dit schooljaar.
- Doorlopen zij hun loopbaandossier en checken deze op volledigheid.
- Maken zij een 'snapshot' van hun loopbaandossier. Zo weten ze precies wat hun voorkeuren en eigenschappen waren in leerjaar 4.
- Reflecteren de leerlingen op hun gestelde doel van dit jaar.
- Schrijven de leerlingen een brief aan hun 21-jarige zelf. Ze kunnen aangeven deze brief ook te willen ontvangen vanaf hun 21e verjaardag, dit hoeft uiteraard niet.

Afsluiting

Laat de leerlingen nu in twee- of drietallen oefenen met het voeren van hun loopbaangesprek.

Qompas voor de klas

Achtergrond en visie

In aanvulling op onze online LOB-methodes biedt Qompas ook klassikale lessen voor LOB en burgerschap. De lessen vind je op [Qompas voor de klas](#). Als je school ervoor heeft gekozen deze module af te nemen, zijn de lessen te gebruiken door alle docenten met een Qompas-account.

De ontwikkeling van leerlingen is een gedeelde taak van de hele school. De lessen in Qompas voor de klas zijn daarom gemakkelijk te gebruiken door iedere mentor of vakdocent en behandelen sociaal-maatschappelijke thema's en lessen voor LOB. Er staan burgerschapslessen in, zoals 'Polarisatie' en 'Fake news', maar ook praktische lessen die aansluiten op de LOB-methodes, zoals de les 'Persoonstypetest bespreken'.

Loopbaanontwikkeling en -begeleiding (LOB) is veel meer dan alleen een keuze maken voor een profiel of studie. Loopbaanontwikkeling en burgerschap liggen in elkaars verlengde. Leerlingen ontdekken wie ze zijn, wat ze leuk vinden, waar zij talent voor hebben, energie van krijgen en wat zij voor en in de samenleving kunnen betekenen. De essentie van goed onderwijs is leren leven, leren kiezen en leren leren. Daarom verbinden wij deze aspecten in onze methodes.

Door bezig te zijn met LOB en burgerschap, ontdekken leerlingen hoe ze hun talenten in kunnen zetten in de samenleving. Een leerling ontwikkelt zich altijd in relatie tot anderen en de wereld. Bij leerlingen merk je hoe zij ontdekken welke vragen hen aanspreken, dat ze invloed kunnen uitoefenen en welke rol daarbij bij hen past. Ze leren dat het oké is om van mening te verschillen en dat bepaalde waarden voor henzelf belangrijk zijn. Deze inzichten helpen hen om steviger in hun schoenen te staan en geven richting aan hun persoonlijke ontwikkeling. Leerlingen krijgen zo een beter beeld van wie ze zijn, wat ze kunnen en willen, wat ze daarvoor nodig hebben en hoe hun omgeving daarbij kan ondersteunen. Op deze manier gaat leren over jezelf hand in hand met leren over de wereld om je heen. Dat vormt de basis voor hun levenslange persoonlijke ontwikkeling en een passende plek in de maatschappij.

Met Qompas voor de klas én een burgerschapsdossier (zie kader) komen wij tegemoet aan de wettelijke verplichting van actieve burgerschapsvorming en aan de vraag naar klassikale verdieping bij onze LOB-methodes.

Burgerschapsdossier voor leerlingen

Voor het actief verwerken van de opgedane kennis en informatie is er het burgerschapsdossier. Leerlingen kunnen hier onder andere burgerschap gerelateerde ervaringen in opslaan. LOB en burgerschap versterken elkaar en daarom wordt het burgerschapsdossier onderdeel van het loopbaandossier. Ervaringen en bevindingen die in het kader van burgerschap zijn gedaan, kunnen zo makkelijk worden meegenomen tijdens LOB-gesprekken en andersom. Daarbij is het burgerschapsdossier een manier om bij te houden welke ontwikkeling een leerling doormaakt. Zo krijg je inzicht in de resultaten van het burgerschapsonderwijs in de school.

Meer weten over het burgerschapsdossier en hoe je jouw abonnement op Qompas hiermee kunt uitbreiden? Mail naar: helpdesk@qompas.nl

Werken met Qompas voor de klas

Opbouw module

[Qompas voor de klas](#) bestaat uit digibordlessen, voorzien van compleet uitgewerkte lesbrieven en waar nodig werkbladen voor de leerlingen. Daarnaast bevatten de lessen verschillende werkvormen. Er wordt gewerkt met filmpjes, stellingen, een groepsopdracht of een discussie. De lessen bieden veel afwisseling en sluiten aan bij de beleavingswereld van de leerling.

Qompas voor de klas is geen methode; de lessen en werkvormen zijn vrij en naar eigen inzicht in te zetten. We noemen het daarom een module. Binnen de module bestaat wel de mogelijkheid om een lijn op te bouwen. Bijvoorbeeld door de thema's in verschillende vakken terug te laten komen, of binnen één vak aan diverse thema's te werken. Bovendien bevat de module een aantal lessenseries, waarvan de lessen ook los in te zetten zijn.

De lessen sluiten aan op de kerndoelen vanuit SLO. We bieden een compleet aanbod voor alle leerjaren van vmbo, havo en vwo. Voor alle leerjaren en niveaus worden de lessen steeds aangevuld en geactualiseerd.

De lessen zijn gekoppeld aan maatschappelijke thema's. De thema's zijn voorzien van iconen. Aan de hand van deze iconen komen de thema's herkenbaar terug in alle lessen en gaan ze steeds meer leven.

De lessen geven

Ben je benieuwd naar het aanbod of wil je een les gaan geven? Als jouw school de module afneemt, kun je direct starten!

1. Ga naar [Qompas voor de klas](#)
2. Klik op 'Inloggen' en log in met jouw Qompas-account.
3. Klik op 'Lessenoverzicht'.

Gebruik de filters om gemakkelijk te zoeken op een vak, leerjaar of burgerschapsvaardigheid. Gebruik de zoekfunctie als je een specifiek onderwerp in gedachten hebt. Bij iedere les is aangegeven hoelang deze duurt.

The screenshot shows the Qompas 'Lessenoverzicht' (Lessons Overview) page. The top navigation bar includes links for 'dashboard', 'lessenoverzicht', 'nieuwsflitsen', 'burgerschapsdossier', and 'collega uitnodigen'. The sidebar on the left contains filters for 'Favoriete lessen (0)', 'Alle lessen (126)', 'Burgerschap- & mentorat lessen (91)', and 'LOB lessen (35)'. The main content area is titled 'Alle lessen' and features tabs for 'Alle lessen', 'Complete les', and 'Korte werkvorm'. Two lesson cards are displayed: 'Polarisatie' and 'Gender en inclusiviteit'. Each card has a 'NIEUW' (New) badge, a 'COMPLETE LES' label, a brief description, a duration of 55 minutes, and a 'bekijk les' (View lesson) button.

4. Kies een les of korte werkvorm.
5. Kies 'Bekijk les' om de les te bekijken.
Op de lespagina krijg je een overzicht van de lesinhoud, de bijbehorende downloads, en eventueel gerelateerde lessen.

- Download de bijbehorende lesbrief en lees de voorbereiding door. Indien van toepassing voer je de voorbereiding uit – je print bijvoorbeeld de werkbladen.
- Klik nuop 'Start de les' om de les te geven.

Energie besparen

Geschikt voor: vmbo, havo & vwo Leerjaar: 1 & 2 [Start de les >](#)

In deze les worden leerlingen bewust gemaakt van het belang van energie besparen in huis. Ze brengen hun eigen gedrag in kaart door middel van een bespaartest en ontdekken tips en tricks over hoe ze zelf thuis zuiniger met energie om kunnen gaan.

Deze les sluit aan bij de conceptkerndoelen Maatschappelijke vraagstukken en Maatschappelijke betrokkenheid: 'De leerling weegt af welke mogelijkheden die heeft om ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken te handelen' en 'De leerling verkent verschillende mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving. Er wordt namelijk aandacht besteed aan het belang van energie besparen. Ook wordt er onderzocht wat individuele bijdragen zijn om energie te besparen.

De les in 't kort

TIJDSDUUR
55 minuten

VAKKEN
Natuur- en scheikunde
Economie
Aardrijkskunde
Mentoraat

BOUWSTENEN
Duurzaamheid
Globalisering

VAARDIGHEDEN
Onderzoek
Kritisch denken

DOWNLOADS
PDF: Lesbrief Energie besparen
PDF: Werkblad Energie besparen

[start de les](#)

Dashboard

Voor actuele informatie en handige downloads klik je bovenaan op 'Dashboard'. Hier vind je actualiteiten met daarbij aansluitende lessen of werkvormen. Ook is hier een agenda te vinden met relevante data en activiteiten op het gebied van burgerschapsonderwijs. Verder is op het dashboard een aantal nuttige downloads te vinden, zoals voorbeeldplanningen voor leerjaar 1/2, 3/4 en 5/6.

Qompas

dashboard lessenoverzicht nieuwsflitsen burgerschapsdossier collega uitnodigen

Welkom Rob

Nieuwsflits

26 juni 2025

James Webb-telescoop fotografeert voor het eerst planeet buiten ons zonnestelsel

Voor het eerst heeft de James Webb-telescoop een foto gemaakt van een planeet buiten ons zonnestelsel. Deze planeet heet TWA 7b en draait om de ster TWA 7, op ongeveer 111 lichtjaar van de aarde. Dat betekent dat het licht vanaf daar er 111 jaar over doet om ons te bereiken. Ter vergelijking: licht kan in één seconde meer dan zeven keer rond de aarde. TWA 7b is een exoplaneet: een planeet die om een andere ster dan onze zon draait. Hij is het kleinste van de drie ontdekte planeten. Teak

Emojis

Step 1:
Laat het nieuwsbericht op het digibord zien. Vraag de leerlingen of ze van het nieuws gehoord hebben en vat het bericht kort samen.

Step 2:
Deel de werkbladen 'Emojis' uit. De leerlingen vullen in welke emoji het beste bij hun gevoel past wanneer ze dit nieuwsbericht horen.

Step 3:
Bespreek na:
- Welke emoji heb je gekozen en waarom?

Vorige nieuwsflitsen

23 juni 2025

Iran: de rode lijn is door de VS overschreden

19 juni 2025

Natuurbrandrisico in groot deel van land omhoog door aanhoudende droogte

16 juni 2025

Conflict tussen Israël en Iran

[bekijk alle nieuwsflitsen](#)

Hulp en informatie

Actualiteit bespreken

De 'Nieuwsflits' biedt kant-en-klare werkvormen waarmee je snel en eenvoudig een actueel nieuwsitem in de klas kunt bespreken. Elke nieuwsflits bevat een korte samenvatting van het nieuws, aangevuld met prikkelende stellingen en vragen om het gesprek met leerlingen op gang te brengen. Met de nieuwsflits moedig je leerlingen aan om hun gevoelens te uiten, verschillende standpunten te verkennen en hun eigen mening te vormen. Het is ideaal als dagstart of als onderdeel van een (mentor)les. Twee keer per week verschijnt er een nieuwe nieuwsflits, direct klaar voor gebruik.

De lessen plannen

Idealiter worden de lessen gedurende het jaar bij verschillende vakken gegeven. Op die manier wordt de vakkennis in maatschappelijke context geplaatst en wordt de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen verweven in alle vakken. We raden aan om als school samen vast te stellen bij welk vak welke thema's behandeld worden. De voorbeeldplanningen vormen hierbij een goed hulpmiddel. Op het dashboard van Qompas voor de klas vind je voorbeeldplanningen voor jaar 1/2, 3/4 en 5/6. Hierin zijn lessen gekoppeld aan momenten in het schooljaar en worden suggesties gegeven voor vakken waarbij de lessen passen.

Tip: Werken aan LOB en burgerschap is niet alleen de taak van de mentor en de decaan. De lessen in Qompas voor de klas sluiten daarom aan bij verschillende vakken.

Partners Qompas voor de klas

Voor het ontwikkelen van onze lessen werken we samen met docenten en organisaties.

Qompas Compleet – LOB en burgerschap in samenhang

Qompas Compleet is een samenhangend programma waarin Loopbaanontwikkeling en -begeleiding (LOB) en burgerschap geïntegreerd worden aangeboden. Leerlingen werken binnen één platform aan hun persoonlijke ontwikkeling én maatschappelijke bewustwording. De integratie van LOB en burgerschap versterkt elkaar: beide leergebieden gaan over het vinden van je plek in de wereld: wie ben je, wat drijft je en welke rol wil je spelen in de samenleving?

LOB en burgerschap als één geheel

Met Qompas Compleet ontwikkelen leerlingecompetenties, zoals reflecteren, ervaringen opdoen en zelf regie nemen. Ze verkennen hun interesses, kwaliteiten en mogelijke richtingen voor de toekomst, en leggen deze inzichten vast in hun persoonlijke loopbaandossier.

Tegelijkertijd denken ze na over maatschappelijke thema's zoals verantwoordelijkheid, diversiteit en participatie. Wat is hun rol in de samenleving? Hoe verhouden ze zich tot anderen? Hun visie op burgerschapsthema's, ontwikkeling van burgerschapscompetenties en ervaringen leggen ze vast in een persoonlijk burgerschapsdossier. Zo ontstaat één doorlopende leerlijn voor brede persoonsvorming, waarin talentontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid samenkomen.

Doorlopende leerlijn voor het vo

Qompas Compleet biedt lesmateriaal voor alle leerjaren en niveaus in het voortgezet onderwijs, van vmbo tot vwo. Via opdrachten bouwen leerlingen stap voor stap aan hun dossiers. Begeleiders kunnen de voortgang volgen via het [Qompas leerlingvolgsysteem](#) en kunnen dit gebruiken als ondersteuning bij (loopbaan)gesprekken. De inhoud sluit aan op de kerndoelen en de inspectiekaders.

Met Qompas Compleet beschik je over:

- De volledige digitale LOB-methode van Qompas
- Lessen en opdrachten voor burgerschap
- Eén platform met gekoppelde dossiers
- Qompas beheer voor overzicht en monitoring
- Aansluiting op kerndoelen en inspectiekaders

Qompas Compleet is niet alleen een keuze voor goede LOB-begeleiding, maar ook voor een doordachte en geïntegreerde aanpak van persoonsvorming en burgerschap. Ideaal voor scholen die streven naar samenhang, efficiëntie en diepgang in hun onderwijsaanpak.

Meer weten? Kijk op de site van [Qompas](#).

Qompas Academy – Versterk je rol in LOB en burgerschap

Wil je meer uit de LOB-lessen halen? Zoek je praktische handvatten om loopbaangesprekken te voeren of wil je een krachtig en gedragen LOB- of burgerschapsbeleid ontwikkelen? Vanuit Qompas Academy bieden we praktische en inspirerende trainingen die je direct kunt toepassen in de praktijk.

Onze trainingen en workshops zijn bedoeld voor iedereen die binnen de school betrokken is bij LOB of burgerschap: van mentoren en decanen tot LOB-coördinatoren, coördinatoren burgerschap en schoolleiders. Samen kijken we wat er leeft binnen jouw school en stemmen de inhoud van de training hierop af. Geen standaardverhaal dus, maar altijd maatwerk dat aansluit bij de ontwikkelbehoefte van het team.

Welke mogelijkheden zijn er?

- Training in het effectief gebruiken van Qompas binnen de lespraktijk
- Handvatten voor het voeren van loopbaangesprekken met leerlingen
- Begeleiding bij het opstellen of versterken van LOB- en burgerschapsbeleid
- Professionaliseringstrajecten voor hele teams of specifieke functiegroepen
- Organisatie en invulling van een studiedag

Onze trainingen zijn praktijkgericht, inspirerend én afgestemd op jouw doelgroep. Zo zorgen we ervoor dat je na afloop niet alleen informatie hebt gekregen, maar ook écht verder kunt.

Meer weten? Bekijk het aanbod op [Qompas trainingen en workshops](#). Of neem contact op met **Cindy Beemsterboer** voor een vrijblijvend gesprek over de mogelijkheden voor jouw school.

 ccam@qompas.nl
 071 581 55 81

Keuzegids

Heb je Qompas, dan heb je ook meteen toegang tot de online omgeving van Keuzegids. Je kunt Keuzegids complementair aan Qompas gebruiken.

Wat is Keuzegids?

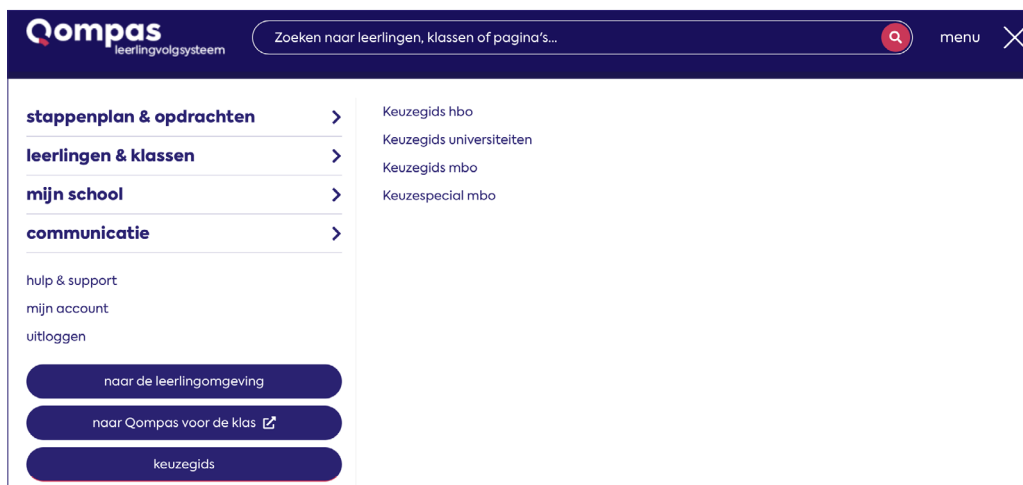
Keuzegids is een fysieke gids en een online platform waar een compleet overzicht gegeven wordt van alle opleidingen in Nederland. De opleidingen zijn gesorteerd per sector en op verwante opleidingen. Keuzegids biedt objectieve beschrijvingen, studentenoordelen en arbeidsmarktgegevens. De gids vergelijkt opleidingen met elkaar. Ook staat er belangrijke algemene informatie over studeren in. Er zijn vier keuzegidsen: mbo, hbo, universiteiten en masters.

Toegang tot Keuzegids

Elke leerling en medewerker kan vanuit het Qompas-account bij Keuzegids terecht. Je wordt vanuit daar doorgelinkt naar het Keuzegidsplatform. Je kunt in drie de gidsen terecht. Je hebt toegang tot Keuzegids mbo, hbo en universiteiten vanuit:

Qompas Talent:

Qompas Beheer:

Keuzegids bij profielkeuze in onderbouw

Voor veel onderbouwleerlingen is de profielkeuze een spannend moment. Gevoelsmatig legt een leerling dan al een hoop vast. Keuzegids kan helpen die stress weg te nemen. Met een Keuzegids bij de hand kun je samen met een leerling ontdekken wat zijn interesses zijn. Zo kan een leerling vakken alvast voorsorteren op (groepen) studies die hij interessant vindt. In de Keuzegids staat precies met welk profiel je tot welke studie wordt toegelaten, eventueel inclusief benodigde vakken. Zo zorgt een vroege oriëntatie voor een soepeler begin van het studiekeuzeproces in de bovenbouw.

Keuzegids als studiekeuzehulp

Door de manier van sorteren biedt Keuzegids leerlingen in de **beginfase (het oriënteren)** inzicht in wat er allemaal te kiezen valt. Door te navigeren vanuit de inhoudsopgave met sectoren krijgen leerlingen versneld een idee van de mogelijkheden. Leerlingen zullen in de **middenfase** van het studiekeuzeproces (**het herzien**) nog herhaaldelijk interesses heroverwegen en van richting veranderen. In deze fase kan Keuzegids telkens opnieuw ingezet worden om alle opties en verwante opleidingen erbij te houden. Door de kernachtige, objectieve beschrijvingen van de opleidingen krijgen leerlingen snel inzicht in wat een studie in de basis inhoudt. Vanuit hier kunnen ze zich verder in de opleiding gaan verdiepen. In de **eindfase** van het studiekeuzeproces (**het kiezen**) biedt Keuzegids informatie die kan helpen de knoop door te hakken. Zo kun je in de gids instroom- of studiesuccescijfers vinden.

Keuzegids voor begeleiders

- **Elk jaar verdwijnen er opleidingen en komen er opleidingen bij:** Keuzegids houdt mentoren op de hoogte van het actuele studielandschap inclusief alle actuele relevante cijfers, zoals over de instroom, de arbeidsmarkt en het studiesucces.
- **Door het aanzienlijke aanbod van studies is het een flinke klus om over alle opleidingen iets te weten:** Keuzegids ondersteunt mentoren hierbij doordat ze kernachtig van alle opleidingen de essentie en kenmerkende aspecten geeft. Dit maakt inlezen over de opleidingen eenvoudig.
- **Bij leerling- en oudercontact:** Ouders zien graag in één oogopslag cijfers over het studiesucces en de arbeidsmarkt. De voorlichting aan leerlingen en ouders wordt ook vergemakkelijkt door de kernachtige beschrijvingen van studies.
- **Leerlingen begeleiden:** Om leerlingen goed te kunnen ondersteunen in hun studiekeuze is het fijn wanneer een decaan of mentor de leerling kan wijzen op het gebruik van Keuzegids: welke informatie Keuzegids bevat, waarom dit handig is en hoe je door de gids kunt navigeren.
- **Extra begeleiding voor de leerling:** Wanneer een leerling meer moeite heeft met zelfstandig oriënteren, kun je Keuzegids aangrijpen als concrete tool om samen met een leerling doorheen te navigeren.

- **Belangrijk:** Elke leerling kan bij elke gids. Heeft je leerling wensen om vanuit het mbo door te stromen naar het hbo, laat de leerling dan niet alleen kennismaken met de mbo-gids maar ook al met de hbo-gids.

Tip: Keuzegids heeft ook fysieke gidsen. Ze zitten niet bij de Qompasmethode inbegrepen, maar ze kunnen wel degelijk van extra betekenis zijn binnen LOB op school en in aanvulling op Qompas en de online omgeving van Keuzegids. Zo is het tijdens één-op-ééncontact met een leerling of met ouders fijn om fysiek door de gids te kunnen bladeren. Hetzelfde geldt eigenlijk ook voor LOB in de klas. Een fysieke gids biedt leerlingen namelijk weer een andere ervaring van oriënteren. Het gemak van iets snel opzoeken is ook groter als de gids op je bureau ligt.

Hoe werkt de online omgeving:

The screenshot shows the 'Keuzegids hbo 2025' website. The top navigation bar is orange and contains the text 'Keuzegids hbo', followed by links for 'Start', 'Opleidingen', 'Hogescholen', and a search bar labeled 'Zoek opleiding / hogeschool'. Below the navigation bar, the main content area is titled 'Gids per vakgebied'. It features a horizontal menu with four tabs: 'Opleidingen', 'Hogescholen', 'Gids' (which is selected), and 'Zoeken'. Under the 'Gids' tab, there is a list of nine sectors, each with a green bar and a plus sign: '+ Onderwijs en opvoeding', '+ Taal en communicatie', '+ Cultuur en kunst', '+ Recht en bestuur', '+ Economie en bedrijf', '+ Gedrag en maatschappij', '+ Gezondheid', '+ Aarde en milieu', and '+ Exact en informatica'. To the right of this list, there is a sidebar with the 'hbo' logo and the text 'Onafhankelijke vergelijking van alle hbo-opleidingen'. Below the logo, there is a list of links: 'Start', 'Gids per vakgebied' (which is highlighted in orange), 'Alle opleidingen', and 'Alle hogescholen'. At the bottom of the sidebar, there is a list of the sectors: 'Onderwijs en opvoeding', 'Taal en communicatie', 'Cultuur en kunst', 'Recht en bestuur', 'Economie en bedrijf', 'Gedrag en maatschappij', 'Gezondheid', 'Aarde en milieu', and 'Exact en informatica'.

Aanbevolen route: inhoudsopgave

Op deze manier kun je navigeren door de sectoren en de bijbehorende opleidingen. De inhoudsopgave vind je **onder de knop 'Gids'** in het horizontale menu én je vindt deze aan de **rechterkant van het scherm in kolomvorm**. Klap de sectoren uit om de artikelen te vinden en klik op de **'artikellinks'** om bij het artikel terecht te komen waarin diverse verwante opleidingen besproken worden.

Door de inhoudsopgave krijg je meteen een overzicht van de mogelijkheden. De leerling kan hiermee verkennend oriënteren en de begeleider wordt voorzien van informatie over het studielandschap.

In de rechterkolom vind je onder **'Start'** een reeks aan informatiepagina's over studeren in het algemeen en studiekeuze.

Zoekfuncties

Onder de knop 'opleidingen' in het horizontale menu vind je de volgende zoekfuncties:

- Route 1: sector + stad
- Route 2: sector + stad + hogeschool (verschijnt na invullen stad)
- Route 3 sector + studierichting (verschijnt na invullen sector)
- Route 4: sector + studierichting + stad
- Route 5: sector + studierichting + stad > hogeschool

Je vindt hier ook een knop naar de **lijst met alle opleidingen A-Z** en een knop naar de lijst met **de beste opleidingen**. Deze informatie vind je ook weer in de rechterkolom onder 'alle opleidingen'.

Onder de knop 'Hogescholen' in het horizontale menu vind je een zoekmenu toegespitst op het vinden van hogescholen:

- Kies een provincie > je ziet lijst met alle hogescholen in deze provincie
- Kies (ook) een stad > je ziet alle hogescholen in deze stad
- Kies (ook) een hogeschool > je ziet de opleidingen van deze hogeschool
- Klik door op de oranje link van de hogeschool > je krijgt een overzichtspagina van de instelling met alle locaties en opleidingen
- Klik door op de oranje link van de opleiding > je krijgt een overzicht van de andere instellingen waar je deze opleiding ook kunt volgen + een verwijzing naar het artikel waarin de opleiding besproken wordt

Onder de knop 'Zoeken' kun je zelf de opleiding of hogeschool intypen waar je meer over wilt weten. Deze zoekbalk vind je ook direct bovenaan het scherm.

Partner van Qompas

Het is onze missie jongeren bewust te maken van hun talenten en competenties en ze te begeleiden bij het maken van weloverwogen keuzes voor hun toekomst. Het initiatief van onze partner [Onderwijs On Stage](#) levert daar een waardevolle bijdrage aan. We bieden daarom een aantal online stappen met opdrachten over deze initiatieven, die je naar wens in het stappenplan kan plaatsen.

Bij [Onderwijs On Stage](#) ontmoeten de jongeren hun eigen, lokale, duurzame en persoonlijke (beroeps)netwerk en leren dit te onderhouden. Want over gelijke kansen praat je niet, die geef je. Of ze loodgieter of kinderarts willen worden: realiteitszin mag nooit leiden tot ontmoedigingsbeleid, want denken over je toekomst mag een feest zijn!

Goede beroepskeuze is nergens – al zo vroeg – zo belangrijk als op het vmbo. Goede beroepskeuze leidt tot vakfocus, toekomstperspectief en economische zelfredzaamheid. Zelfvertrouwen, eigenwaarde en intrinsieke motivatie worden bijna ongemerkt en ‘spelenderwijs’ vergroot door de ervaringen rondom On Stage.

[Onderwijs On Stage](#) is een beroepenfeest voor leerlingen en beroepsbeoefenaren op een feestelijke locatie. Het is gericht op hulp bij beroepskeuze en het leggen van duurzame contacten waar zij ook later nog eens een beroep kunnen doen. Netwerkbewustzijn, netwerkgedrag en relatiebeheer zijn sleutelwoorden. Gedurende het Beroepenfeest gaan leerlingen en beroepsbeoefenaren in gesprek met elkaar over beroep en werkdag en maken afspraken voor de werkbezoeken enkele weken later.

Helpdesk en colofon

Wanneer je naar aanleiding van het werken met Qompas nog vragen hebt, kan je contact opnemen met de helpdesk. De helpdesk is op werkdagen beschikbaar van 08.30 tot 17.00.

Telefonisch: 071-581 55 90

E-mail: helpdesk@qompas.nl

WhatsApp: 06-10 49 12 08

Colofon

De **'Mentoren handleiding vmbo/mavo 2025/2026'** is een uitgave behorende bij Qompas LOB voor vmbo/mavo.

Uitgever Qompas B.V.

P Postbus 1100, 2302 BC Leiden

T Tel: 071 581 55 81

E info@qompas.nl

W www.qompas.nl

Qompas is uitgever van digitale media op het gebied van studiekeuze, loopbaanontwikkeling en burgerschap.

- [Qompas leerlingvolgsysteem](#) (leerlingvolgsysteem voor mentoren, decanen en vakdocenten)
- [Qompas Talent](#) (leerlingomgeving voor Qompas LOB)
- [Qompas voor de klas](#) (klassikale lessen voor burgerschap en LOB)

Disclaimer: De websites en producten van Qompas worden gedurende het schooljaar ontwikkeld en verbeterd. Het is dus mogelijk dat deze handleiding niet volledig is.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

© 2025 Qompas, Leiden

Deze mentor handleiding
is een uitgave van:

